

บทที่ 3

วิเคราะห์บทแปล

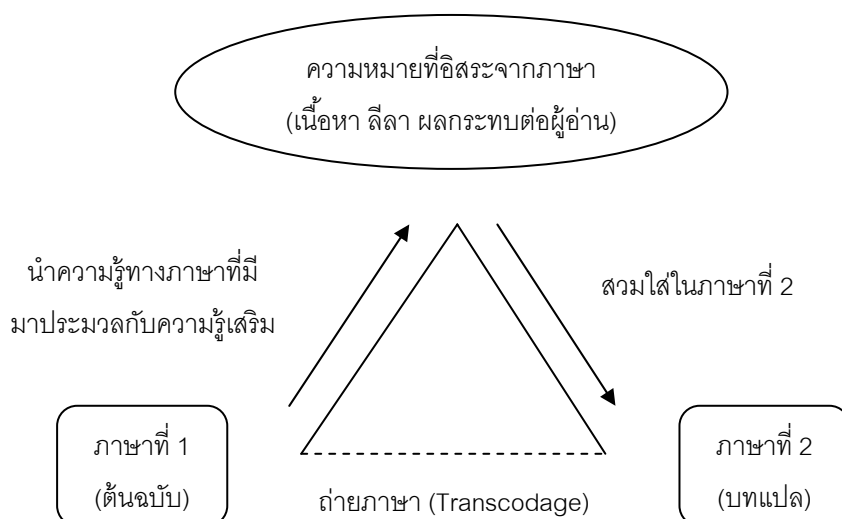
ในการแปลวรรณกรรมเรื่อง Anna, Soror... นี้ ใช้หลักทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (La théorie interprétative de la traduction) ของสถาบันชั้นสูงด้านการแปลและการล่ามแห่งกรุงปารีส (Ecole Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs) ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายนี้ มีหลักการคือดึงเอาความหมายของต้นฉบับออกมาและถ่ายทอดเป็นภาษาที่สองอย่างเท่าเทียม ซึ่งความหมายที่จะต้องยึดเป็นหลักในการแปลนั้นจะเป็นความหมายในระดับวาทกรรม (Sens) ที่จะต้องถ่ายทอดออกมาให้เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับใน 3 มิติ ดังนี้

1. เนื้อหาสาระ (Contenu) คือความเป็นจริงที่สื่อผ่านข้อความนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาสาระที่บอกตรงๆหรือที่แฝงนัยยะเอาไว้
2. ลีลาการใช้ภาษา (Style) คือวิธีการและรูปแบบที่ผู้เขียนใช้ถ่ายทอด เช่น เป็นทางการ หยาดคาย เป็นทางการ ภาษาแบบเด็กๆ เป็นต้น
3. ผลกระทบต่อผู้รับสาร (Impact sur le lecteur) คือสิ่งที่ผู้อ่านบทแปลเข้าใจและรู้สึกหลังจากได้อ่านข้อความนั้นๆ เช่น รู้สึกว่าข้อความแสดงความโกรธ ยกยอปอปั้นหรือกำลังวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น

ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายประกอบไปด้วยกระบวนการสามขั้นตอนดังนี้

1. การทำความเข้าใจต้นฉบับ (Compréhension) คือการทำความเข้าใจสารที่ผู้เขียนส่งมา ทั้งที่บอกตรงๆและที่แฝงเอาไว้ โดยจะต้องใช้ความรู้ทางภาษาที่มีประกอบกับความรู้เสริมที่สะสมเอาไว้ (Complément cognitif) เพื่อเข้าใจความหมายให้ชัดเจนที่สุด
2. การผละออกจากภาษาต้นฉบับ (Déverbalisation) คือหลุดออกจากโครงสร้างภาษาต้นฉบับ เก็บไว้เฉพาะความหมายเท่านั้น
3. การถ่ายทอดด้วยภาษาปลายทาง (Réexpression) คือการนำเอาความหมายที่ได้มาถ่ายทอดใหม่ในภาษาปลายทางโดยยึดเอาธรรมชาติและความนิยมใช้ของภาษาปลายทางเป็นสำคัญ

องค์ประกอบของการแปลแบบยัดความหมาย สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ง่ายด้วย
รูปสามเหลี่ยมดังต่อไปนี้

ตลอดการทำงานแปลนั้น จะต้องหลีกเลี่ยงวิธีการแปลแบบถ่ายภาษา (Transcodage) เพราะแต่ละภาษาก็มีธรรมชาติของตัวเอง ทุกภาษาเป็นระบบปิดที่จะสัมพันธ์กันภายในแต่ละภาษาเท่านั้น ไม่สามารถถ่ายโอนจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งได้ วิธีการแปลแบบถ่ายภาษาจึงไม่อาจทำให้ผลงานแปลออกมาอย่างถูกต้องและมีความเป็นธรรมชาติได้ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องยึดมั่นในทฤษฎีการแปลแบบยัดความหมายที่เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนสำคัญทั้งสามแล้ว จะทำให้บทแปลที่ได้นั้นมีคุณภาพทัดเทียมกับต้นฉบับมากที่สุด

นวนิยายเรื่อง Anna, Soror... นี้เป็นเรื่องราวอิงประวัติศาสตร์ ดังนั้น อุปสรรคสำคัญในการแปลคือการอ้างอิงข้อมูลจริงด้านประวัติศาสตร์ในยุคนั้น หากไม่เข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์แล้ว อาจทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องผิดพลาดได้ นอกจากเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นแล้ว ยังมีความรู้เสริมด้านต่างๆ เช่น ศาสนา ปรัชญา แง่มุมความคิด จารีตประเพณีและวัฒนธรรมของคนในยุคนั้น ซึ่งเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความกระจ่างแจ้งกับตัวบท แล้วจึงนำไปถ่ายทอดได้อย่างเทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับ

ส่วนการใช้ภาษาของผู้เขียนนั้นก็ทำให้เกิดความยากลำบากในการทำทำความเข้าใจอย่างมาก เนื่องจากว่าผู้เขียนนั้นใช้ภาษาที่ละเมียดละไมในการดำเนินเรื่อง ทั้งในการบรรยายสภาพทั่วไปและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ยิ่งในการสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงอารมณ์ของตัวละครนั้น นอกจากนี้ ผู้เขียนยังใช้เทคนิคการประพันธ์ที่แยบยลในการนำเสนอ โดยไม่ถ่ายทอด

ให้ผู้อ่านทราบตรงๆ แต่จะบอกอ้อมๆเป็นการสร้างปริศนาให้กับผู้อ่าน ซึ่งทำให้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจอย่างมาก เมื่อเข้าใจแล้ว ยังต้องแปลออกมาให้เหมาะสมเท่าเทียมกับผลงานด้วย

1. การทำความเข้าใจต้นฉบับ

ในการแปลนวนิยายเรื่อง Anna, Soror... อุปสรรคส่วนมากที่พบจะอยู่ในขั้นตอนการทำความเข้าใจ อย่างที่ได้เกริ่นนำไปด้านบนว่านวนิยายเรื่องนี้เต็มไปด้วยความรู้เสริมด้านต่างๆและผู้เขียนยังใช้เทคนิคการประพันธ์ที่ละเอียดละออ โดยจะอธิบายเป็นข้อๆดังต่อไปนี้

1.1 บริบททางประวัติศาสตร์ ศาสนาและปรัชญา

นวนิยายเรื่อง Anna, soror... นี้ ถือเป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เช่นเดียวกับผลงานหลายต่อหลายเล่มของมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ ซึ่งก่อนที่จะผลิตผลงานออกมาสักชิ้นนั้น จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมหาศาล มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์เป็นนักศึกษาชั้นยอด การรู้ภาษาต่างประเทศหลายภาษาทำให้การค้นคว้าข้อมูลเป็นไปได้ง่ายขึ้น เธออ่านหนังสือจำนวนมากตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ทั้งหนังสือประวัติศาสตร์และงานเขียนของนักปรัชญากรีก โรมันต่างๆ ทำให้ภาพประวัติศาสตร์และข้อมูลต่างๆเด่นชัดอยู่ในคลังความรู้ของเธอ นั่นจึงเป็นที่มาของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ชั้นดีที่ร้อยเรียงผ่านปลายปากกาของมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์

นอกจากบริบททางประวัติศาสตร์แล้ว นวนิยายเรื่อง Anna, soror... ยังประกอบไปด้วยความรู้เสริมทางด้านศาสนาและปรัชญาอีกด้วย มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ผสมผสานเกร็ดความรู้ต่างๆเหล่านี้ได้อย่างลงตัว หัวข้อเหล่านี้มีผลต่อเนื้อเรื่องทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษาหาความรู้ให้ครบถ้วน เพื่อถ่ายทอดบทแปลออกมาให้ได้เหมาะสมบูรณ ไม่ขาดไม่เกิน

บริบททางประวัติศาสตร์

นวนิยายเรื่อง Anna, soror... นี้ มีฉากเบื้องหลังเป็นประเทศอิตาลีในยุคที่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของสเปน บริบททางประวัติศาสตร์นั้น แม้จะไม่มีผลโดยตรงต่อเนื้อเรื่องมากนัก แต่ก็อาจก่อให้เกิดความยากลำบากในขั้นตอนการทำความเข้าใจต้นฉบับได้ การทำความเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์ช่วงนั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

อิตาลีมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ผ่านช่วงเวลาที่ถูกรอบครองโดยชนเผ่าและชาติต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นพวกอีทรัสกันที่นำเอาวัฒนธรรมกรีกเข้ามาเผยแพร่ รวมทั้งพวกกรีกเองที่มาตั้งอาณานิคมซึ่งต่อมาเรียกว่า “แมกนากราเซีย” (Magna Graecia) ในตอนใต้ของอิตาลี ซึ่งครอบคลุมถึงเมืองเนเปิลส์ด้วย หลังจากนั้น อิตาลีก็ตกอยู่ภายใต้การครอบครองของพวกโรมัน โกท (Goth) และชนเผ่าต่างๆ ทั้งยังมีกษัตริย์พระองค์ต่างๆ ของจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ที่พยายามจะเข้ามามีอำนาจในดินแดนอิตาลีอีกด้วย

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ถึงการปฏิวัติฝรั่งเศส (ค.ศ. 1789) คาบสมุทรอิตาลีถูกสเปน ฝรั่งเศสและจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ผลัดเปลี่ยนกันปกครอง ในปี 1501 พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ ที่ 5 แห่งสเปนได้รวมเมืองเนเปิลส์เข้ากับเกาะซิซิลีกลายเป็นอาณาจักรซิซิลีทั้งสอง (Le royaume des Deux-Siciles) และให้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์สเปนแต่เพียงพระองค์เดียว จึงเป็นที่มาของการที่ตัวละครซึ่งเป็นขุนนางชาวสเปนเข้าไปปกครองและมีอำนาจในคาบสมุทรอิตาลี

แต่เนื่องจากขุนนางชาวสเปนก็ได้ทำตัวเป็นผู้ปกครองที่ดีนัก กษัตริย์ส่งกองกำลังสเปนเข้าไปในดินแดนต่างๆ ที่ตกเป็นอาณานิคมเพื่อรักษาความสงบและควบคุมให้จงรักภักดีต่อพระองค์ แต่ขุนนางสเปนก็ฉ้อโกง คอยแต่จะหาประโยชน์ให้ตนเอง ทำให้ประชาชนของดินแดนนั้นๆ ไม่พอใจ และวางตัวเป็นอริกับขุนนางเหล่านั้น ดังที่ได้พบในเนื้อเรื่องนั่นเอง

บริบททางศาสนา

ในศตวรรษที่ 16 เป็นยุคที่ศาสนาคริสต์เริ่มเข้าสู่ความถดถอย หลังรุ่งโรจน์มาหลายร้อยปี ในยุครุ่งเรืองของคริสต์ศาสนานับจนถึงศตวรรษที่ 15 สำนักวาติกันมีบทบาทต่อยุโรปอย่างมาก สามารถแทรกแซงการเมืองในประเทศต่างๆ และกำหนดให้กษัตริย์ต้องนับถือศาสนาคริสต์เท่านั้น หากประชาชนคนใดไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นก็จะถูกฆ่าทิ้ง และดินแดนใดในยุโรปที่ไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์ พระสันตะปาปาก็จะมีบัญชาให้ยกกองทัพไปปราบทำให้เกิดเป็นสงครามระหว่างศาสนาหลายต่อหลายครั้ง

ตั้งแต่ช่วงปีคริสต์ศักราช 1500 เป็นต้นมา ศาสนาคริสต์ก็เริ่มถึงยุคตกต่ำ อันเป็นผลมาจากความเสื่อมโทรมที่สะสมมายาวนาน ทั้งพระสงฆ์และชีก็ปฏิบัติสิ่งเลวทรามต่ำช้า สงครามศาสนาที่ยืดเยื้อก็ทำให้สูญเสียผู้คนมากมาย และทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ปัจจัยที่สำคัญก็คือ เริ่มมีนักคิดนักปฏิรูปเกิดขึ้น เช่น มาร์ติน ลูเธอร์ นิโคลัส โคเปอร์นิคัส และกาลิเลโอ

เป็นต้น คนเหล่านี้ได้ให้เหตุผลอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ทำให้ความเชื่อที่ศาสนจักรบอกแก่ประชาชนนั้นเริ่มคลอนแคลน

เมื่อเริ่มมีแนวความคิดที่ค้านกับศาสนามากขึ้นก็ทำให้ความรู้สึกของพวกที่มีการศึกษาดีที่ถูกกดตันระเบิดขึ้นมา ซึ่งรวมถึงพระหนุ่มที่มีการศึกษาสูง พวกนี้เป็นฝ่ายตรงข้ามกับศาสนจักร บ้างก็หันมานับถืออิกายโปรเตสแตนต์ บ้างก็เลิกนับถือศาสนาไปเลย เนื่องจากคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกเองก็ยังคงยึดมั่นในสิ่งที่คิดอย่างตื้อดิ่ง ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง

ในเรื่อง Anna, soror... นี้ อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่าตัวละครเอกทั้งหมดเป็นชาวสเปน จึงจะอธิบายเรื่องความสำคัญของศาสนาคริสต์ในแง่มุมของสเปนเอาไว้ด้วย พระเจ้าเฟอร์ดินานด์และพระนางเจ้าอิซาเบลล่าแห่งสเปนนั้นเป็นผู้ที่เคร่งในศาสนาจนได้ชื่อว่าเป็นกษัตริย์คาทอลิก (Les rois catholiques) จึงอาจพูดได้ว่าสเปนในยุคนี้เป็นดินแดนแห่งศาสนา ผู้คนเคร่งศาสนากันเป็นส่วนมาก แน่่อนว่าขุนนางชาวสเปนที่ถูกส่งไปปกครองดินแดนภายใต้อาณัติต่างๆ ก็ยึดมั่นในศาสนาเช่นกัน มีการตั้งสันตะสำนักขึ้นเพื่อคอยจับตามองความเคลื่อนไหวของผู้ที่ไม่ได้นับถือคริสตศาสนา และเพื่อตัดสินคดีความทางศาสนาต่างๆ ผู้อ่านจะเห็นว่าในนวนิยายเรื่องนี้ ตัวละครมีความเชื่อในศาสนาอย่างสูงส่ง พวกเขาหวาดเกรงในบาปเคราะห์และมีศาสนาคริสต์เป็นสิ่งที่สูงสุดในชีวิต แต่ในขณะเดียวกัน ตัวเอกอย่างดอนน่าวาล็องตินีที่ได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี ก็ลอบส่งเสบียงอาหารไปให้กับพวกนักโทษที่ถูกกล่าวหาว่านอกกรีต แม้ว่าหล่อนจะแสดงตนต่อสันตะสำนักอยู่เป็นประจำก็ตาม

อันหากับมิเกลเองก็มีความเคร่งครัดในศาสนา เมื่อเริ่มเกิดความรู้สึกบางอย่างขึ้นในใจก็พยายามหลีกเลี่ยงเพราะรู้อยู่แก่ใจว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้าม ทำให้ทั้งสองเกิดอารมณ์กดดันขึ้นในใจ และดำเนินเรื่องราวไปสู่จุดจบ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าศาสนาคริสต์มีบทบาทสำคัญต่อนวนิยายเรื่องนี้เป็นอย่างมาก หากขาดการศึกษาค้นคว้าให้เข้าใจก็จะเป็นการถ่ายทอดออกมาเป็นบทแปลที่ดีได้

บริบททางปรัชญา

มาร์เกอริต ยูร์เซอนาร์นอกจากจะเชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์แล้ว เธอยังศึกษางานของปราชญ์ชาวกรีกโรมันอย่างแตกฉานอีกด้วย อาจจะได้กล่าวได้ว่ามาร์เกอริต ยูร์เซอนาร์เข้าใจปรัชญาของนักปราชญ์เหล่านั้นอย่างลึกซึ้งไม่แพ้ประวัติศาสตร์เลย ในผลงานหลายๆ เรื่อง

เธอได้สอดแทรกแนวคิดปรัชญาเหล่านี้ไว้ด้วย เช่นเดียวกับเรื่อง Anna, soror... ซึ่งแนวคิดของเพลโตมีอิทธิพลต่อชีวิตและความคิดของตัวละครเป็นอย่างมาก

การทำความเข้าใจปรัชญาดังกล่าวนี้อาจช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น การอ่านโดยปราศจากความเข้าใจย่อมจะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าถึงสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักแปลที่มีหน้าที่ถ่ายทอดสารนั้นๆ ย่อมไม่อาจจะเลยการศึกษาค้นคว้าได้ในบทวิเคราะห์นี้ ขอเสนอแนวคิดสำคัญสองประการดังต่อไปนี้

1. Les sphères chantantes

คำว่า Les sphères chantantes ในที่นี้หมายถึงทฤษฎี Music of the spheres ของ พีธาโกรัส ปราชญ์ชาวกรีก โดยพีธาโกรัสเชื่อว่า ระบบสุริยะประกอบด้วยวงกลมสิบวงที่มีจุดศูนย์กลางเป็นพระอาทิตย์ ซึ่งวงกลมทั้งสิบนี้จะปลดปล่อยเสียงที่แตกต่างกันออกมา โดยวงที่อยู่ใกล้กว่าจะส่งเสียงที่ต่ำกว่า ส่วนวงที่อยู่ห่างออกไปก็จะส่งเสียงที่สูงขึ้น และทั้งหมดนี้จะผสมผสานกันเป็นท่วงทำนองที่กลมกลืนและไพเราะ

ตัวอย่าง

Le ciel, le ciel de diamant et de cristal, tournait lentement autour de pôle. Tous trois, la tête renversée, regardaient. Don Miguel se demandait quelle planète néfaste se levait pour lui dans son signe, qui était le Capricorne. Anna, sans doute, pensait à Dieu. Valentine songeait peut-être aux **sphères chantantes de Pythagore**. (p.23)

2. ทฤษฎีแบบ (Form Theory)

ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าในนวนิยายเรื่องนี้ ตัวละครได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดของเพลโต ในตัวเนื้อเรื่อง ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าคอนนอร์วาล์องตินใช้ตำราของเพลโตสอนเรื่องราวต่างๆ ให้กับบุตรทั้งสองของหล่อน ทฤษฎีแบบของเพลโตสามารถอธิบายได้ดังนี้

แนวคิดในเรื่องแบบ (Form) หรือ ทฤษฎีแบบ (Form Theory)

เพลโตกล่าวว่า โลกประกอบขึ้นด้วยแบบต่างๆมากมาย ทั้งแบบของความขาว แบบของม้า แบบของความยุติธรรม แบบของความรัก หรือแบบของรัฐ เป็นต้น โดยเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอยู่ภายใต้แบบของความดีซึ่งเป็นแบบสูงสุดเพียงหนึ่งเดียว

การจัดประเภทสิ่งต่างๆเข้าด้วยกันเป็นประเภทหนึ่งๆ ก็เพราะมันมีลักษณะร่วมกัน และที่เราเห็นว่ามันมีลักษณะร่วมกันก็เพราะว่าเราระลึกได้ถึงแบบของมัน เช่น ภายใต้อันที่ลักษณะแตกต่างกัน เราสามารถจัดประเภทได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสีขาว และสามารถเปรียบเทียบได้ว่าอันไหนขาวกว่า ที่ทำเช่นนี้ได้เพราะเรารู้จักแบบของความขาวว่าเป็นอย่างไร หรือเราอาจเรียกการกระทำหลายๆ อย่างที่มีความแตกต่างกันว่าเป็นความยุติธรรม เพราะการกระทำหลายๆ อย่างนั้นมีแบบร่วมกันของการเป็นความยุติธรรมอยู่ด้วย คือ แบบของความยุติธรรม (“ปรัชญากรีกยุคหลังโสกราตีส,” ม.ป.ป)

ตัวอย่าง

Cette fille l'avait peut-être ensorcelé. Elle ne lui plaisait pas. Anna, par exemple, était **infiniment plus blanche**. (p.25)

จากตัวบทที่ยกมานั้น เป็นช่วงที่มีเกลกำลังเกิดความสับสนภายในจิตใจ หลังจากที่ได้พบกับเด็กหญิงผู้เรียกอสรพิษและเริ่มเข้าใจความรักที่ตนเองมีให้กับพี่สาว ชายหนุ่มจึงเปรียบเทียบเด็กผู้นั้นซึ่งทำให้เขารู้สึกไม่สบายใจกับพี่สาว ซึ่งเป็นสตรีที่อยู่ในใจของมิเกลตลอดมา สิ่งนี้สอดคล้องกับที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นว่า ดอนนาลัวลิ่งตินผู้เป็นมารดานั้นมักจะสอนบุตรธิดาด้วยตำราของเพลโต ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าดอนมิเกลซึมซับเอาแนวความคิดของเพลโตเอาไว้เต็มเปี่ยม

จากทั้งหมดที่ได้อธิบายมานั้น ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าผลงานของมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์เต็มไปด้วยความรู้เสริมด้านต่างๆมากมาย เกร็ดความรู้เหล่านี้ทำให้ผลงานของเธอมีรสชาติที่เข้มข้น แต่ในขณะเดียวกัน ไม่ใช่ว่าผู้อ่านทุกคนจะเข้าใจได้ การทำความเข้าใจบริบทด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ความรู้เสริมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในเครือญาติใกล้ชิด

Inceste หมายถึงเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเครือญาติใกล้ชิด อันหมายถึงกิจกรรมทางเพศระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกันทางสายเลือด เช่น พ่อกับลูกสาว แม่กับลูกชาย พี่ชายกับน้องสาว เป็นต้น ซึ่งความสัมพันธ์แบบนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ผิดอย่างรุนแรงทั้งทางศีลธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในทุกยุคทุกสมัย นอกจากนี้ยังเป็นความผิดปกติทางจิตและผิดกฎหมายอีกด้วย

ซิกมันด์ ฟรอยด์เชื่อว่าความต้องการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลร่วมสายเลือดใกล้ชิดนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กวัย 3-6 ปี คือเด็กจะติดพ่อหรือแม่ ซึ่งเป็นเพศตรงข้าม และแข่งขันกับพ่อหรือแม่ที่เป็นเพศเดียวกัน แต่ความรู้สึกนี้จะถูกกดไว้ในจิตใต้สำนึกช่วงระหว่างอายุ 7-11 ปี และเกิดขึ้นใหม่ในวัยรุ่น แต่ก็ถูกกดไว้อีกก่อนจะเปลี่ยนไปสู่เพศตรงข้ามที่เป็นบุคคลภายในครอบครัว แต่ในรายที่ป่วยชบวนการนี้เกิดขึ้นไม่สมบูรณ์และยังมีความต้องการทางเพศกับพ่อหรือแม่ ในขณะที่พ่อแม่ก็ขาดความพยายามบังคับจิตใจ จึงเป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น

กรณีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติในเรื่อง Anna, Soror...

ในเรื่อง Anna, Soror... เพศสัมพันธ์ในเครือญาติเกิดขึ้นระหว่างพี่สาวกับน้องชาย คือดอนนาอันนา กับดอนมิเกล หากจะกล่าวถึงสาเหตุที่ทั้งสองเกิดความรักที่เกินความเป็นพี่น้องต่อกันนั้น ในนวนิยายเรื่องนี้มีการอ้างถึง “ซิมโพเซียม” (Symposium) หรือ “Le Banquet” ตำราของเพลโต (Plato) นักปรัชญาชาวกรีก ซึ่งมีอิทธิพลต่อปรัชญาตะวันตกในยุคต่อมาอย่างมาก ซิมโพเซียมเป็นหนังสือที่วาดต้องดิ้นใช้สอนลูกทั้งสอง

ตัวอย่าง

Plus tard, sa fille Anna ne put se souvenir de l'avoir entendue prier, mais elle l'avait vue bien souvent, dans la cellule du couvent d'Ischia, un *Phédon* ou un *Banquet* sur les genoux, ses belles mains posées sur l'appui de la fenêtre ouverte, méditer longuement devant la baie merveilleuse. (p.9)

ในซิมโพเซียมนั้น เพลโตกล่าวไว้ว่า ในครั้งแรก มนุษย์ถูกแบ่งเป็นสามประเภท คือ ชายหญิงและแอนโดรไจน์ (Androgyne) ซึ่งเป็นทั้งชายและหญิงในคนเดียวกัน วันหนึ่งพระเจ้า

ทรงไม่พอพระทัยในเพศที่สามนี้ จึงสาปให้เพศชายและหญิงแยกออกจากกัน ซึ่งร่างที่แยกออกจากกันนั้นจะต้องตามหากันและกันเพื่อกลับมารวมกันเป็นหนึ่งเดียวอีกครั้ง

“D’abord, la race humaine se divisait en trois genres, et non point en ces deux seuls, mâle et femelle, (...) ; ce troisième genre participait des deux premiers et son nom (...) : c’est l’androgynie dont la nature, comme le mot lui-même, tenait à la fois du mâle et de la femelle, (...) ; et si leur nature et leur démarche rappelaient la sphère, c’est tout simplement qu’ils ressemblaient à leur parent (La Lune).

(...)

“Les corps ainsi dédoublés, chacun poursuivait sa moitié pour s’y réunir. Embrassées, entrelacées, brûlant de ne faire plus qu’un, l’inanition et l’inactivité où les réduisait le refus de rien faire l’une sans l’autre les tuaient. Et lorsque sa moitié périssait, la survivante en cherchait une autre et l’enlaçait, que ce fût une moitié de femme complète (ce que nous appelons précisément une femme aujourd’hui), que ce fût celle d’un homme (...).” (Plato, n.d., quoted in Warunee Udomsilpa, 2000, p.20)

เมื่ออ่านตัวบท จะเห็นได้ว่าดอนมิเกลกับดอนนามีใบหน้าและรูปร่างที่ละม้ายคล้ายคลึงกันอย่างมาก มิใช่เพียงแค่จากสายตาคนอื่นที่มองเท่านั้น สำหรับดอนมิเกลเองแล้วก็รู้สึกว่ตนเองกับพี่สาวก็คล้ายกันราวกับเป็นคนๆเดียวกัน

ตัวอย่าง

Ce visage effarouché parut à Don Miguel si semblable au sien qu’il crut voir son propre reflet au fond d’un miroir. (p.25)

เราอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของพี่น้องทั้งสองที่คล้ายกันอย่างมากนี้ เกี่ยวข้องกับตำนานแอนโดรไจน์ ตรงที่ว่าทั้งคู่เป็นร่างหนึ่งร่างเดียวกันซึ่งประกอบด้วยทั้งเพศ

หญิงและเพศชาย และมาร์เกอริต ยูร์เซอนาร์ได้กล่าวถึงการเป็นหนึ่งเดียวกันทางกายนี้ไว้อีกครั้งด้วย

ตัวอย่าง

... : tandis qu'ils écoutaient cette voix tendre leur expliquer un argument ou une maxime, leurs cheveux s'entremêlaient sur les pages. (p.9)

จากตัวบท จะเห็นได้ว่า ความรักความผูกพันเริ่มก่อตัวขึ้นในใจของทั้งสอง ดอนน่า วาล็องตินมักจะอ่านตำราของนักปรัชญาผู้มีชื่อเสียงต่างๆ ให้ลูกทั้งสองฟังด้วยกัน ถ้อยคำของปราชญ์เหล่านั้นหล่อหลอมจิตใจของทั้งสองให้สงบนิ่ง อยู่ในโลกส่วนตัวที่ค่อนข้างตัดขาดจากภายนอก จึงกล่าวได้ว่าคำสอนของมารดานั้นมีส่วนในการรวมจิตใจทั้งสองให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

แต่หลังจากที่ดอนน่าวาล็องตินเสียชีวิตลง ชีวิตที่เคยสุขสงบของดอนมิเกลและดอนน่าอันนาก็เปลี่ยนไป ทั้งสองเคืองคว้าง โดดเดี่ยว ดอนอัลวาร์ผู้เป็นพ่อก็ไม่ได้เข้ามาดูแลเป็นที่พึ่ง ความเปล่าเปลี่ยวผลักดันอันนาก็เข้าไปหามิเกล ดังนั้น ความสัมพันธ์ของสองพี่น้องจึงใกล้ชิดกันมากขึ้นเมื่อขาดมารดาผู้เคยเป็นที่ยึดเหนี่ยวนั่นเอง

ตัวอย่าง

“Hélas, mon frère, je suis si seule !”

Elle lui fit pitié. Il eut honte de lui-même. Il s'en voulut de ne pas assez l'aimer.

Ils reprirent leur vie d'autrefois. (p.41)

ในตอนแรกนั้น ดอนมิเกลยังไม่เข้าใจความอึดอัดในใจตัวเอง ไม่รู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับจิตใจนั้นคือความรู้สึกอะไร แต่ก็มีปัจจัยต่างๆ ที่มาช่วยทำให้มิเกลเริ่มเข้าใจความรู้สึกของตัวเองไม่ว่าจะเป็น

การพบเจอกับเด็กหญิงผู้เรียกอสรพิษ

ตัวอย่างที่ 1

Ce n'était peut-être qu'une enfant mais le vent et le soleil avait labouré sa figure. Don Miguel remarqua ses yeux jaunes, qui l'inquiétèrent. Sa peau et son

visage étaient gris comme la poussière, et sa jupe découvrait jusqu'aux genoux ses jambes et ses pieds nus posés sur les dalles. (p.17)

ตัวอย่างที่ 2

Cette nuit-là, Miguel eut un cauchemar. Il était couché les yeux ouverts. Un énorme scorpion sortait du mur, puis un autre, un autre encore ; ils grimpaient le long du matelas, et les dessins enchevêtrés qui bordaient sa couverture se transformaient en nœuds de vipères. **Les pieds bruns de la fille** y reposaient paisiblement comme sur un lit d'herbes sèches. Ces pieds avançaient en dansant ; Miguel les sentait marcher sur son cœur ; à chaque pas, il les voyait devenir plus blancs ; ils touchaient maintenant l'oreiller. Miguel, se penchant pour les embrasser, reconnaissait les pieds d'Anna, nus dans leurs mules de satin noir. (p.19)

การพบข้อความในพระคัมภีร์ไบเบิลที่กล่าวถึงคู่พี่น้องอัมโนนกับธามาร์ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเกินความเป็นพี่ชายน้องสาว

ตัวอย่าง

C'était le passage des Rois ou il est question de la violence faite par Amnon à sa sœur Thamar. (p.43)

เหตุการณ์ทั้งหมดเหล่านี้ทำให้มิเกลเริ่มเรียนรู้และเข้าใจจิตใจของตนเอง เขาจึงพยายามควบคุมความปรารถนาของตนเองและหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ที่เกินขอบเขตของความพี่น้อง แต่ดอนนาอันนาก็ยังคงอยู่ในสายตาของดอนมิเกลตลอด

ด้วยแรงผลักดันจากความรู้สึกในใจ ทำให้ดอนมิเกลหลุดปากพูดเรื่องข้อความในพระคัมภีร์กับอันนา

ตัวอย่าง

Il se tenait adossé à la muraille, soulevant déjà d'une main la portière pour sortir. Une râle lui emplissait la gorge. Il s'écria :

- Amnon, Amnon, frère de Thamar ! (p.63)

การที่มีเหตุผลเรื่องนี้ออกมา ทำให้ฉันสามารถมองเห็นความปรารถนาภายในใจของตัวเองได้ชัดเจน เมื่อทั้งสองต่างรับรู้ความรู้สึกของตัวเองและของกันและกันแล้ว ต่างก็รอคอยอยู่ลึกๆว่าเมื่อใดความรู้สึกจึงจะทำให้ความสัมพันธ์ดำเนินไปถึงจุดสูงสุด ความปรารถนาของทั้งสองนั้นมีมากพอที่จะทำให้ทุกอย่างเป็นไปตามความต้องการได้ และทั้งสองเองก็ไม่ได้มีความรู้สึกผิดต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ดังที่มาร์เกอริต ยูร์เซนาร์ได้อธิบายไว้ในส่วนปัจฉิมบทว่า “Leur passion est trop forte pour ne pas s'accomplir, mais en dépit du long combat intérieur précédant la faute, sentie aussitôt comme un bonheur indicible, aucun remords ne se glisse en eux.” (Yourcenar, 1981, p.141)

ตัวอย่างที่ 1

Alors seulement, il se retourna. Elle entrevit, dans la pénombre, ce visage défait que semblaient corroder les larmes. Les mots qu'elle avait préparés s'arrêtèrent sur ses lèvres. Elle pencha sur lui avec une compassion désolée. Ils s'éteignirent. (69)

ตัวอย่างที่ 2

N'ayant plus rien à attendre de la vie, il se lançait vers la mort comme vers un achèvement nécessaire. Et, certain d'accomplir sa mort comme il avait accompli sa vie, il sanglotait sur son bonheur. (p.71)

ในตอนท้ายของเรื่องนี้ แม้แต่ความตายของดอนมิเกลก็ได้ทำให้ฉันลิ้มความรักและเหตุการณ์ต่างๆที่เคยเกิดขึ้น หญิงสาวใช้ชีวิตอยู่ไปวันๆ รวากับรวันหมดเวลาของตัวเอง แม้ว่าความเกี่ยวข้องทางกายจะจบลง แต่จิตใจของฉันก็มีแต่ดอนมิเกลผู้เดียว แม้กระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต ฉันก็ยังคิดถึงภาพของอดีตอันเต็มไปด้วยความสุขเท่านั้น รวากับว่าช่วงชีวิตหลังจากที่ดอนมิเกลเสียชีวิตนั้นไม่ได้มีความหมายใดๆกับเธอเลย

ตัวอย่างที่ 1

L'histoire d'Anna eut désormais la monotonie d'une épreuve longuement supportée. (p.107)

ตัวอย่างที่ 2

Avec les années, l'isolement, la fatigue, une sorte de stupeur était tombée sur elle. La consolation des larmes lui était refusée ; elle se consumait dans cette sécheresse comme à l'intérieur d'un désert aride. A de certains moments, de délicates bribes du passé s'inséraient inexplicablement dans le présent, sans qu'on sût d'où elles venaient : un geste de Donna Valentine, l'enroulement d'une vigne autour de la poulie d'un vieux puits dans la cours d'Acropoli, un gant de Don Miguel posé sur une table et encore chaud de sa main. (p.109)

ตัวอย่างที่ 3

Les images d'autrefois rayonnaient de nouveau dans leur jeunesse immobile, comme si Donna Anna, dans sa descente insensible, eut commence d'atteindre le lieu où tout se rejoint. Donna Valentine n'était pas loin ; Don Miguel resplendissait dans l'éclat de ses vingt ans ; il était tout proche. Une Anna d'une vingtaine d'années brûlait et vivait elle aussi, inchangée, à l'intérieur de ce corps de femme usé et vieilli. (p.111)

ในเรื่อง Anna, Soror... มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์สร้างความสำคัญให้กับประเด็นเพศสัมพันธ์ในเครือญาติเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะใช้เป็นแก่นหลักของเรื่องแล้ว ประเด็นนี้ยังส่งผลต่อจิตใจของตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามมาเป็นทอดๆ ด้วย ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจประเด็นนี้ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความก้าวหน้าของความสัมพันธ์ของตัวละครทั้งสอง จะเห็นได้ว่า อารมณ์และพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกจะแรงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งการวิเคราะห์ในประเด็นนี้จะทำให้สามารถเพิ่มระดับความเข้มข้นในการใช้ถ้อยคำถ่ายทอดได้ดีขึ้น

1.3 บุคลิกของตัวละคร

บุคลิกของตัวละครนั้นส่งผลโดยตรงต่อการทำความเข้าใจตัวบท และหากไม่เข้าใจตัวบทได้อย่างถ่องแท้แล้ว ก็คงไม่อาจถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านเข้าใจงานเขียนได้ ดังนั้น ในส่วนแรกนี้ จะกล่าวถึงบุคลิกของตัวละครหลักในเรื่อง Anna, Soror... ซึ่งปรากฏอย่างเด่นชัดอยู่เป็นระยะตลอดเรื่องราว ทั้งจากการเล่าเรื่องของผู้เล่า อากัปกริยา คำพูด หรือสิ่งที่ตัวละครกระทำ

ดอนมิเกล

ดอนมิเกลเป็นชายหนุ่มในตระกูลชั้นสูง ถูกเลี้ยงดูมาอย่างใกล้ชิดกับมารดาและพี่สาว ในขณะเดียวกันก็เหินห่างจากบิดามาก

ตัวอย่างที่ 1

Dès leur enfance, elle leur avait appris à lire dans Cicéron et dans Sénèque : tandis qu'ils écoutaient cette voix tendre leur expliquer un argument ou une maxime, ... (p.9)

ตัวอย่างที่ 2

Don Alvare, qui comptait envoyer bientôt son fils en Espagne, n'exigeait que rarement la présence du jeune homme dans les antichambres du vice-roi. (p.9)

นอกจากนี้ดอนมิเกลยังได้ฝึกฝีมือการต่อสู้ตามแบบฉบับชายหนุ่มอีกด้วย

ตัวอย่าง

Miguel à cet âge ressemblait beaucoup à sa sœur ; n'étaient les mains, délicates chez elle, durcies chez lui par le maniement de la bride et de l'épée, ... (p.9)

ดอนมิเกลเชื่อมั่นในศาสนามาก แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อเห็นว่าอันนาอุทิศตัวให้พระศาสนา เขาก็รู้สึกหึงหวงแม้กระทั่งกับพระเจ้า

ตัวอย่างที่ 1

La violence avec laquelle il la fixait l'effraya. La largeur d'un banc les séparait. Il était, comme elle, vêtu de noir, et, terrifiée, plus blanche que la chair des cierges, elle regardait cette statue sombre au pied des statues violettes.

Puis, se rappelant qu'elle était là pour prier, elle s'inclina de nouveau pour baiser les pieds du Christ. Quelqu'un se penchait sur elle. Elle savait que c'était son frère. Il dit :

- Non (p.59)

ตัวอย่างที่ 2

Miguel l'attendit. Tous deux, en cette fin de Carême, luttèrent contre l'énervement que causent les longues abstinences. Il dit :

- J'espère que vos dévotions sont finies. (p.61)

ตัวอย่างที่ 3

Et, disant qu'elle préférait se retirer du monde, peut-être pour toujours, elle parla d'entrer au couvent d'Ischia ou dans celui des Clarisses de Naples, beau cloître qu'avait souvent visité Donna Valentine.

- Etes-vous folle ? s'écria-t-il.

Il semble hors de lui. Il dit :

- Et vous y vivriez, trempée de larmes, à vous consumer d'amour pour une figure de cire ? Je vous ai vue, tout à l'heure. Et je vous permettrais un amant parce qu'il est crucifié ? Etes-vous aveugle, ou si vous mentez ? Croyez-vous que je veuille vous céder à Dieu ? (p.61)

ดอนมิเกลมีบุคลิกที่ซับซ้อนเก็บกดและมีความรู้สึกสับสนในใจตลอดเวลา ความรู้สึกเหล่านี้เกิดจากความรักที่เขามีต่อพี่สาวของตนเอง ดอนมิเกลรู้ว่าความรู้สึกนั้นเป็น เรื่องที่ผิด จึงพยายามถอยออกมาห่างเพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกของตนเอง อีกทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นในใจนั้นก็ไม่อาจบอกให้ใครรู้ได้ จึงทำให้จิตใจของเขาแย่ลงไปเรื่อยๆ ยิ่งหลบ ก็ยิ่งคิดถึงเรื่องนี้มากขึ้นๆ

ตัวอย่างที่ 1

Les croisées d'Anna étaient ouvertes; Don Miguel s'entêtait à regarder, de l'autre côté, un troupeau de chèvres qu'on menait paître le long des murs; il les comptait avec une obstination maniaque ; il s'embrouilla ; il finit par tourner la tête. (p.19)

ตัวอย่างที่ 2

Il se confessait tous les samedis à un ermite du voisinage, homme pieux et de bonne renommée. **Mais on ne se confesse pas de ses rêves.** Comme sa conscience était mal à l'aise, il s'étonnait de n'avoir à se reprocher aucune faute. Il mettait son énervement au compte de son prochain départ pour l'Espagne. (p.21)

ตัวอย่างที่ 3

Le soir, rentré chez lui, **énervé jusqu'aux larmes, s'en voulant à son tour de son désir et de ses scrupules,**... (p.55)

ความฟุ้งซ่านของดอนมิเกลแสดงออกมาทางอาการนั่งเก้าศอกซึ่งเป็นลักษณะของคนที่กำลังครุ่นคิดอยู่ ตลอดเรื่องราวผู้อ่านจะเห็นได้ว่าดอนมิเกลนั่งเก้าศอกอยู่บ่อยครั้ง

ตัวอย่างที่ 1

Un peu avant matines, il ouvrit la fenêtre et **s'accouda** pour respirer. (p.19)

ตัวอย่างที่ 2

Don Miguel **s'accouda** à sa table, sans même prendre la peine d'enlever son pourpoint, et passa la nuit à essayer de penser. (p.25)

ตัวอย่างที่ 3

Il essaya des courtisanes. Mais la plus jeune lui parut vieille comme les péchés d'Hérode, et il **restait, accoudé** à une table, perdu dans une pensée toujours la même, payant à boire à des amis de rencontre, tandis que les femmes de la taverne se penchaient sur son épaule. (p.51)

ดอนน่าอันนา

ดอนน่าอันนาเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาที่งดงาม ผิวขาวกระจ่าง โดยสมัยก่อนนั้นผิวขาวเป็นสัญลักษณ์ของความงามอันสูงส่ง

ตัวอย่างที่ 1

..., il crut voir entre le linge de nuit et le satin de la mule la **pâleur dorée** d'un pied nu. (p.21)

ตัวอย่างที่ 2

Plus il s'y essayait, moins il la voyait, et l'impossibilité de se rappeler exactement le pli d'une lèvre, **la forme particulière d'une paupière, le grain de beauté sur le dos d'une main pâle**,... (p.45)

ตัวอย่างที่ 3

On s'écartait devant Anna pour lui faire place; son nom chuchoté de bouche en bouche, **sa beauté et la magnificence de ses vêtements** arrêtaient un instant le mouvement des rosaires. (p.59)

ดอนนาอันนาเยี่ยมั่นในศาสนามาก ในเรื่อง ผู้อ่านจะเห็นว่าดอนนาอันนาจะนึกถึงแต่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับศาสนาหรือพระเจ้า และมักจะสวดภาวนาอยู่ด้วยจิตศรัทธาตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 1

Un peu avant matines, (...) Donna Anna était à son prie-Dieu. (p.21)

ตัวอย่างที่ 2

Comme c'était dimanche, Miguel et sa sœur allèrent entendre la messe dans la chapelle du château. (...) **Anna priait avec ferveur**. (p.27)

ตัวอย่างที่ 3

Le corridor et l'antichambre d'Anna étaient plongés dans l'obscurité. Un faible rai de lumière passait sous une porte. Miguel, en s'approchant, entendit **la voix d'Anna qui priait**. (p.47)

ดอนน่าอันน่านั้น เมื่อดอนมิเกลตีตัวออกห่างก็ทำให้ทุกข์ทรมานใจมาก แต่ก็ไม่เคยเข้าใจว่าทำไมน้องชายถึงทำเช่นนั้น

ตัวอย่างที่ 1

Un matin, en revenant de la messe, il rencontra Anna dans l'escalier. Elle était affreusement triste. Elle lui dit :

- Voici plus d'une semaine que je ne vous ai vu, mon frère.

Elle lui tendit les mains. Cette fière Anna s'humilia jusqu'à dire :

- Hélas, mon frère, je suis si seule !

Elle lui fit pitié. Il eut honte de lui-même. Il s'en voulut de ne pas assez l'aimer.

Ils reprirent leur vie d'autrefois. (p.41)

ตัวอย่างที่ 2

Il avait cessé de la traiter de sœur ; elle s'en aperçut ; elle en pleurait la nuit en se demandant comment elle avait pu l'offenser. (p.45)

ตัวอย่างที่ 3

Anna, prenant cette séparation comme un outrage, pensa qu'il la soupçonnait d'avoir contrarié son départ. Elle n'osait se justifier en face ; sa fierté l'empêchait de se plaindre, mais son chagrin n'était que trop visible, et Don Miguel, aux rares occasions où il la rencontrait dans la grande salle ou les couloirs du Fort Saint-Elme, lui demandait durement pour quelle raison elle affectait la tristesse. (p.49)

อันนาไม่ได้เข้าใจเลยว่าความรู้สึกและห่วงหวนของชายนั้นเกิดขึ้นจากอะไร เธอได้สาวใช้ที่คิดว่าดอนมิเกลหลงรักออกจางาน และให้คนสนิทของน้องชายคอยติดตามเขาอย่างลับๆเพื่อมารายงานให้ฟัง

ตัวอย่างที่ 1

il insistait pour qu'elle emmenât sa suivante Agnèsine. Elle le soupçonna d'en être épris. Elle ne pouvait supporter un pareil commerce ; l'effronterie de cette fille lui avait toujours déplu ; et, sous un prétexte quelconque, elle trouva moyen de congédier sa servante. (p.45)

ตัวอย่างที่ 2

Elle était avertie par Menequino d'Aia des faits et gestes de Don Miguel ; ces banals péchés lui paraissaient plus exécrationnels, depuis qu'elle les savait commis par son frère. (p.53)

ดอนน่าวาล็องติน

หากกล่าวว่าดอนน่าอันนาเป็นสตรีผู้เพียบพร้อม ก็อาจจะกล่าวได้ว่าดอนน่าวาล็องตินเป็นหญิงผู้สมบูรณ์แบบในทุกๆด้าน ตัวละครนี้ถือว่ามีสำคัญในการก่อให้เกิดความรักต้องห้ามของลูกทั้งสองขึ้น ดอนน่าอันนาผู้ซึ่งเป็นมารดาที่ใกล้ชิดกับลูกนั้นรู้ดีว่าดอนมิเกลและดอนน่าอันนามีใจให้แก่กัน แต่หล่อนก็ได้ขัดขวางห้ามปราม นอกจากนั้นยังมีส่วนผลักดันให้ทั้งสองเข้าใกล้กันมากขึ้นอีกด้วย

ดอนน่าวาล็องตินเป็นกุลสตรีที่สมบูรณ์แบบในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านรูปร่างหน้าตา ความรู้ หรือจิตใจที่งดงาม

ตัวอย่างที่ 1

Grâce à son parent, le cardinal Maurizio Caraffa, il avait épousé la petite-fille d'Agnès de Montefeltro, Valentine, dernière fleur ou une race douée entre toutes avait épuisé sa sève. Valentine était belle, claire de visage, mince de taille : sa perfection décourageait les faiseurs de sonnets des Deux-Siciles. (p.7)

ตัวอย่างที่ 2

Son enfance avait été nourrie Urbin, dans la plus raffinée des sociétés polies, au milieu des manuscrits antiques, des conversations doctes et des violes d'amour. (p.7)

ตัวอย่างที่ 3

Epouse irréprochable, elle n'eut jamais d'amants, écoutait avec indifférence les galants pétrarquistes, ne participait point aux cabales que formaient entre elles les diverses maîtresses du vice-roi, et n'élisait parmi ses suivantes ni confidentes ni favorites. Par bienséance, elle portait aux fêtes de la cour les magnifiques vêtements qui convenaient à son âge à son rang, mais ne s'arrêtait pas à se contempler devant les miroirs, rectifiant un pli ou rajustant un collier. Chaque soir, Don Alvare trouvait sur table les comptes de la maison vérifiés de la main nette de Valentine. (p.9)

ตัวอย่างที่ 4

Personne ne savait qu'elle faisait passer en secret du linge et des boissons réconfortantes aux prisonniers dans les cachots de la forteresse. (p.9)

แม้จะเป็นคนที่เพียบพร้อม แต่ชีวิตของคนน่าวาล็องตินก็ไม่ได้มีความสุข ดอนอัลวาร์ผู้เป็นสามีละเลยทอดทิ้งหล่อน แต่คนน่าวาล็องตินก็เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ก็มอบหมายยอมรับในโชคชะตา

ตัวอย่างที่ 1

Inquiet du danger qu'une telle merveille faisait courir à son honneur, et naturellement enclin à se défier des femmes, Don Alvare imposait à la sienne une existence quasi claustrale, et les années de Valentine se partageait entre les domaines mélancoliques que son mari possédait en Calabre, le couvent d'Ischia ou elle passait le Carême, et les petites chambres voûtées de la forteresse ou pourrissaient dans des basses-fosses les suspects d'hérésie et les adversaires du régime.

La jeune femme accepta son sort de bonne grâce. (p.7)

ตัวอย่างที่ 2

Absorbé par l'ambition et les crises d'hypocondrie religieuse, son mari, qui la négligeait, l'avait délaissée dès la naissance d'un fils, leur second enfant. (p.7)

ดอนน่าวาล็องตินรับรู้ได้ถึงความรู้สึกพิเศษที่ลูกทั้งสองมีต่อกัน แต่ก็ไม่ได้ขัดขวางห้ามปรามแต่อย่างใด

ตัวอย่าง

Les deux enfants, qui s'aimaient, se taisaient beaucoup, n'ayant pas besoin de mots pour jouir d'être ensemble ; Donna Valentine parlait peu, avertie par le juste instinct de ceux qui se sentent aimés sans se sentir compris. (p.11)

ดอนอัลวาร์

ดอนอัลวาร์เป็นบุรุษผู้มีชาติตระกูลและตำแหน่งอันสูงศักดิ์ เป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้เป็นเจ้านาย อาจจะกล่าวได้ว่า บุรุษผู้นี้ถือว่าประสบความสำเร็จในสายตาของผู้บังคับบัญชา ในนวนิยายเรื่องนี้ ดอนอัลวาร์จะปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับมีภาระเต็มมือเสมอๆ แต่ในด้านชีวิตส่วนตัวและครอบครัวแล้ว เขากลับไม่สามารถทำให้ดีเช่นเดียวกับทำงานได้

ตัวอย่างที่ 1

Don Alvare, établi depuis de longues années dans la péninsule, s'était acquis la faveur du vice-roi, ... (p.7)

ตัวอย่างที่ 2

Le marquis de la Cerna le reçut dans son cabinet, devant sa table couverte de rapports de mouchards et de listes de prisonniers politiques ou de suspects surveillés par ordre du vice-roi. (p.39)

ตัวอย่างที่ 3

Don Alvare, qui continuait à lire le courrier nouvellement arrivé de Madrid, répondit sans lever la tête : ... (p.39)

ดอนอัลวาร์ศรัทธาในศาสนามากเกินจนอาจกล่าวได้ว่า “หมกมุ่น” ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าดอนอัลวาร์จะวิตกกังวลกับบาปอยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 1

Absorbé par l'ambition et les crises d'hypocondrie religieuse,... (p.7)

ตัวอย่างที่ 2

... Faites ce qui vous semblera le meilleur. Pour me charger de vos misères, j'ai déjà trop de mes péchés. (p.67)

1.4 เทคนิคการเล่าเรื่อง

ลีลาในการเขียนของนักประพันธ์แต่ละคนล้วนแตกต่างกัน ต่างก็สร้างบรรยากาศให้เรื่องราวและก่อให้เกิดผลกระทบทางอารมณ์กับผู้อ่าน เช่นเดียวกับเรื่อง Anna, Soror... มาร์เกอริต ยูร์เซอนาร์เป็นนักเขียนที่มีความสามารถรอบตัว ในการประพันธ์นวนิยายเรื่องหนึ่งนั้น นอกจากผู้เขียนจะต้องใช้ภาษาได้อย่างไพเราะและเหมาะสมแล้ว ยังต้องมีเอกลักษณ์ส่วนบุคคลในการถ่ายทอดเรื่องราวให้มีความโดดเด่นและน่าสนใจอีกด้วย ในการแปลนั้น จะต้องเข้าใจเทคนิคการเล่าเรื่อง เพื่อข้ามผ่านไปสู่การถ่ายทอดที่ดีให้ได้

ในเรื่อง Anna, soror... มาร์เกอริต ยูร์เซอนาร์เล่าเรื่องราวเรียงตามลำดับเหตุการณ์ (Ordre chronologique) แต่นักเขียนก็ได้ใช้การเล่าเรื่องแบบอื่นเพื่อเป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับเรื่องราว ทั้งการเล่าเรื่องย้อนหลัง (Analepse) เพื่อบรรยายถึงเรื่องราวในอดีต และการเล่าเรื่องในอนาคต (Prolepse) ซึ่งหมายถึงการบอกเล่าเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นนัยๆ โดยจะทำให้ผู้อ่านนั้นคาดเดาเรื่องที่จะเกิดขึ้นได้ก่อนตัวละคร โดยเทคนิคเหล่านี้จะทำให้เนื้อเรื่องน่าติดตามยิ่งขึ้น

จุดที่น่าสนใจของเทคนิคการเล่าเรื่องในนวนิยาย Anna, soror... มีดังต่อไปนี้

1.4.1 การใช้มุมมอง

มุมมองคือวิธีการนำเสนอเรื่องราวของผู้เขียน โดยการบอกผู้ที่กำลังอ่านงานของเขาว่า ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ใครกำลังเป็นคนมองเห็นอยู่ เรื่องราวอาจถูกนำเสนอผ่านสายตาของผู้เล่าที่รู้ทุกสิ่งทุกอย่างราวกับพระเจ้า หรือบางครั้งอาจเกิดขึ้นผ่านสายตาและประสานกับอารมณ์ของตัวละครตัวใดตัวหนึ่งก็ได้ มุมมองทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพเนื้อเรื่องในแบบที่ต่างกัน สามารถรับผลกระทบจากเรื่องราวได้ต่างระดับกันออกไป

ในบทประพันธ์เรื่อง Anna, soror... มีการใช้มุมมองหลักคือมุมมองแบบสัพพัญญู (Omniscience) มุมมองแบบสัพพัญญู หมายถึง เรื่องราวเกิดผ่านสายตาของผู้เล่าที่รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็น อดีต ปัจจุบันและอนาคต ภูมิประเทศ ลักษณะภายนอก นิสัยใจคอและ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร รวมถึงความรู้สึกที่แอบซ่อนอยู่ภายในใจของตัวละครแต่ละตัวด้วย ผู้เล่าเปรียบเสมือนพระเจ้าที่ล่วงรู้ทุกๆเหตุการณ์ ทั้งยังสามารถตัดสินและประเมินเรื่องราวต่างๆ ได้อีกด้วย

ตัวอย่างที่ 1

Elle était née en l'an 1575, derrière les épaisses murailles du Fort Saint-Elme dont son père était gouverneur. Don Alvare, établi depuis de longues années dans la péninsule, s'était acquis la faveur du vice-roi, mais aussi l'hostilité du peuple de et celle de la noblesse campanienne qui supportaient mal les abus des fonctionnaires espagnols. Personne du moins ne contestait son intégrité, ni l'excellence de son sang. (p.7)

ตัวอย่างที่ 2

Ses enfants vénéraient en elle une Madone. Don Alvare, qui comptait envoyer bientôt son fils en Espagne, n'exigeait que rarement la présence du jeune homme dans les antichambres du vice-roi. Miguel passait de longues heures assis à côté d'Anna dans la petite pièce dorée comme l'intérieur d'un coffre, où courait, brodée sur les murailles, la devise de Valentine : Ut crystallum. Dès leur enfance, elle leur avait appris à lire dans Cicéron et dans Sénèque : tandis qu'ils écoutaient cette voix tendre leur expliquer un argument ou une maxime, leurs cheveux s'entremêlaient sur les pages. Miguel à cet âge ressemblait beaucoup à sa sœur ; n'étaient les mains, délicates chez elle, durcies chez lui par le maniement de la bride et de l'épée, on les eût pris l'un pour l'autre. (p.9)

ตัวอย่างที่ 3

Ils entrèrent dans Naples au crépuscule. Le peuple s'agenouillait sur le passage du cercueil de Valentine : elle était très aimée. Des murmures hostiles au gouverneur du Fort Saint-Elme se mêlaient aux exclamations apitoyées : les ennemis du régime accusaient Don Alvare d'avoir envoyé sa femme mourir des fièvres dans ce domaine malsain. (p.39)

1.4.2 การสร้างปริศนาให้กับผู้อ่าน จุดเด่นในเทคนิคการประพันธ์ของ มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์นั้นอยู่ที่การเขียนแบบไม่บอกความแก่ผู้อ่านทั้งหมด จริงอยู่ที่นักเขียนใช้มุมมองแบบสัพพัญญู แต่ในการดำเนินเรื่องรวมนั้น นักเขียนกลับไม่ได้บอกตรงๆ แต่ผู้อ่านจะรู้เรื่องราวทั้งหมดได้จากปริศนา สัญลักษณ์และถ้อยคำที่แฝงนัยยะซึ่งนักเขียนวางเอาไว้เพื่อนำไปสู่สารที่ต้องการจะบอก ผู้อ่านจะรู้เหตุการณ์ต่างๆ ไปล่วงหน้าตัวละครที่ไม่สามารถเข้าใจในความคิดความรู้สึกของตนได้ โดยวิเคราะห์วิธีการถ่ายทอดของผู้เขียนดังต่อไปนี้

1. การใช้บทสนทนาน้อย แต่สื่อความหมายมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าในนวนิยายเรื่อง Anna, soror... นี้ มีการใช้บทสนทนาที่น้อยมาก มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์จงใจให้ตัวละครสื่อสารกันผ่านอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าคำพูด ดังนั้น ตลอดทั้งเรื่องราวจึงเต็มไปด้วยคำบรรยายจำนวนมาก แต่มีบทสนทนาอยู่เพียงไม่กี่แห่ง และจะเห็นได้ว่า คำพูดที่ตัวละครมีต่อกันนั้นมักจะเป็นคำสั้นๆ โดดๆ เป็นประโยคเดียวที่บางครั้งอาจไม่มีคำตอบจากคู่สนทนาด้วยซ้ำ

จุดที่น่าสนใจคือ แต่ละคำที่ตัวละครพูดออกมานั้น จะมีความหมายลึกซึ้งมากกว่าความหมายโดยตรงของประโยคนั้นๆ กล่าวได้ว่า ประโยคที่ตัวละครสนทนากันแต่ละประโยค แฝงไปด้วยความหมายและสารที่ต้องการจะสื่อกับผู้อ่าน ดังนั้น แม้ว่าในนวนิยายเรื่องนี้จะมีการสื่อสารกันผ่านบทสนทนาน้อยมาก แต่แต่ละประโยคที่ตัวละครพูดออกมานั้นมีความสำคัญสามารถบอกถึงสภาพจิตใจ ความคิดของตัวละครและเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมาได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 1

- Mon père était siffleur de reptiles, dit la fille. Pour vous servir. Et il gagnait gros. Car les vipères, Monseigneur, ça rampe partout, sans compter celles qu'on a au cœur. (p.19)

เด็กหญิงผู้เรียกอสรพิษพูดราวกับจะรู้เห็นสิ่งที่มิเกลกำลังคิด การที่พูดถึงงูนั้นถือเป็นสัญลักษณ์ของบาปและเพศซึ่งจะอธิบายถัดไป เพียงคำพูดแค่นี้ก็ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่มิเกลแอบซ่อนไว้ในใจตลอดมา

ตัวอย่างที่ 2

Comme Anna demandait à Messer Francesco Cicinno de tenter autre chose, le petit médecin fit un geste de découragement :

- C'est la fin, chuchota-t-il.

Avec l'acuité d'ouïe des mourants, Donna Valentine tourna vers Anna son beau visage qui souriait encore. Ses femmes crurent l'entendre murmurer :

- Rien ne finit. (p.31)

แม้ว่าชีวิตของดอนน่าวาล็องตินกำลังจะดับสิ้นลง แต่ความสัมพันธ์ต้องห้ามกำลังจะก่อตัวขึ้นหลังการตายของมารดา คำพูดของดอนน่าวาล็องตินจึงเป็นสิ่งที่บอกกับผู้อ่านเป็นนัยว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไปภายภาคหน้า

ตัวอย่างที่ 3

Quoi qu'il advienne, n'en arrivez jamais à vous haïr. (p.31)

คำพูดนี้บอกแก่ผู้อ่านว่าดอนน่าวาล็องตินรู้มาตลอดและสามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อตนเองจบชีวิตลงได้

ตัวอย่างที่ 4

Miguel l'attendit. Tous deux, en cette fin de Carême, luttèrent contre l'énervement que causent les longues abstinences. Il dit :

- J'espère que vos dévotions sont finies.

Elle attendait qu'il continuât. Il reprit :

- N'y a-t-il pas d'autres églises, plus solitaires ? Vous a-t-on admirée assez longtemps ? Est-il bien nécessaire d'apprendre au peuple la façon de vos baisers ?

- Mon frère, dit Anna, vous êtes très malade.

- Vous vous en apercevez ? dit-il. (p.61)

จากคำพูดข้างต้น ผู้อ่านจะรับรู้ได้ถึงความหึงหวงและความน้อยเนื้อต่ำใจที่มิเกลมีต่ออันนามาตลอด ถ้อยคำเหล่านี้แสดงถึงความสับสนและความรู้สึกเล็กๆที่มิเกลพยายามกักขังมันไว้เรื่อยมา

ตัวอย่างที่ 5

On s'attendait à ce qu'elle optât pour le cloître. Elle étonna ses compagnes en disant presque à voix basse :

- J'ai peu de goût pour le mariage, Madame, mais je ne me sens pas

non plus prête à me donner à Dieu. (p.91)

เมื่อสูญสิ้นทุกสิ่งทุกอย่าง หญิงสาวเคร่งศาสนาอย่างอันนาจะหันหน้าเข้าสู่ศาสนา แต่ในคำที่พูดออกมานั้นทำให้เราเข้าใจได้เป็นอย่างดีว่าอันนายังคงยึดติดกับความหลังครั้งเก่าจนไม่อาจอุทิศตนเพื่อพระเจ้าได้

คำพูดแต่ละคำในเรื่อง Anna, soror... แม้จะสั้นๆ ไม่บรรยายยืดยาว แต่ทุกคำล้วนสื่อถึงความหมายที่สำคัญที่ซ่อนอยู่ในคำพูดสั้นๆนั้น ในการแปล มิใช่แค่เพียงเลือกคำที่ตรงความหมายเท่านั้น แต่ยังต้องเก็บลีลาการเขียนของผู้เขียนเอาไว้ด้วย เพื่อสร้างผลกระทบต่ออารมณ์ผู้อ่านให้ได้เท่ากับที่ผู้เขียนตั้งใจ

2. การใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย ในนวนิยายเรื่อง Anna, soror... มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์นำเอาสัญลักษณ์มาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยดำเนินเรื่อง หนังสือเล่มนี้เต็มไปด้วยสัญลักษณ์ที่จะพาตัวละครต่างๆเข้าไปสู่แก่นของเรื่อง จึงจำเป็นต้องศึกษาความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อเข้าใจตัวบทและถ่ายทอดออกมาได้อย่างเทียบเท่า สัญลักษณ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่นักเขียนสื่อมาอย่างอ้อมๆได้เป็นอย่างดี

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทนำ แก่นหลักของนวนิยายเรื่องแรกของมาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์มักจะเป็นเรื่องของ ความรัก ความปรารถนาและเพศ เรื่อง Anna, soror... ก็เช่นกัน แต่มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์นำเอาประเด็นทั้งสามมาเขียนได้อย่างแนบเนียนไม่โจ่งแจ้ง โดยแอบซ่อนอย่างแนบเนียนอยู่ภายใต้การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

2.1 สัตว์เลื้อยคลานต่างๆ ในเรื่อง Anna, soror... สัตว์เลื้อยคลานต่างๆมีบทบาทอย่างมาก ผู้อ่านจะเห็นว่าสัตว์เหล่านี้มักจะปรากฏขึ้นอยู่บ่อยครั้ง เวลาที่มีเกลรู้สึกอึดอัด สับสน และไม่เข้าใจจิตใจของตัวเอง มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ใช้สัตว์เลื้อยคลานต่างๆเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อถึงความเป็นเพศชาย สื่อถึงบาปและสื่อถึงแรงผลักดันทางเพศ สัตว์เหล่านี้ทำหน้าที่ในการเตือนหรือบอกผู้อ่านและตัวละครให้รู้ถึงความรู้สึกที่อยู่ในใจ และเริ่มจะแสดงออกมาเรื่อยๆตลอดการดำเนินเรื่อง โดยเฉพาะงูและแมงป่องซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

2.1.1 งู งูมีบทบาทสำคัญต่อเนื้อเรื่องมาก โดยเฉพาะในช่วงที่ดอนมิเกลเริ่มรู้สึกว่ามีปัญหาส่วนตัวในใจ แต่ยังไม่สามารถบอกได้ว่าสิ่งที่อัดแน่นอยู่ในใจนั้นคืออะไร

ตัวอย่างที่ 1

Une étroite tête triangulaire jaillit de la fissure. Don Miguel écrasa la vipère sous sa botte. (p.17)

ตัวอย่างที่ 2

- Mon père était siffleur de reptiles, dit la fille. Pour vous servir. Et il gagnait gros. Car les vipères, Monseigneur, ça rampe partout, sans compter celles qu'on a au cœur. (p.19)

งูไม่ได้ปรากฏออกมาในรูปของงูที่เป็นสัตว์เลื้อยคลานอย่างเดียวนั่น แต่ยังมีมาในรูปแบบอื่น ได้แก่ เด็กหญิงผู้เรียกอสรพิษที่มีลักษณะท่าทางเหมือนงู

ตัวอย่างที่ 1

Ce n'était peut-être qu'une enfant mais le vent et le soleil avait labouré sa figure. Don Miguel remarqua ses yeux jaunes, qui l'inquiétèrent. Sa peau et son visage étaient gris comme la poussière, et sa jupe découvrait jusqu'aux genoux ses jambes et ses pieds nus posés sur les dalles. (p.17)

ตัวอย่างที่ 2

Il n'était encore assez près du rond formé par la source pour apercevoir, dans l'eau faiblement remuée, le reflet de l'étroit visage aux yeux jaunes. La voix de la fille s'était faite sifflante : ... (p.23)

งูยังปรากฏอยู่ในรูปของการไหลของน้ำอีกด้วย

ตัวอย่าง

... L'eau rampe, se tord, frétille et miroite, et son venin vous glace le cœur. (p.23)

งูไม่ได้ปรากฏตัวเฉพาะต่อหน้าดอนมิเกลเท่านั้น แต่ปรากฏให้ดอนนำอันนาเห็นด้วยครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าทั้งดอนมิเกลและดอนนำอันนาก็มีความปรารถนาอยู่ลึกๆในใจเช่นกัน

ตัวอย่าง

..., Miguel apprit que, vers le soir, Donna Anna, occupée à trier des fruits, avait aperçu **une vipère** dans la paille. Elle avait crié : la servante, accourue, avait tué **la bête** d'un coup de pierre. (p.19)

อาจกล่าวได้ว่างูเป็นสัญลักษณ์ของความปรารถนา ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่างูมักจะปรากฏขึ้นเมื่อตัวละครมีความอัดอั้นตันใจ ผู้เขียนต้องการจะส่งสัญญาณกับผู้อ่านว่าตัวละครเกิดความรู้สึกบางอย่างขึ้นในใจ

2.1.2 แมงป่อง แมงป่องถือเป็นสัตว์เลื้อยคลานอีกชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนใช้เป็นสัญลักษณ์ในนวนิยายเรื่องนี้ แม้จะไม่ได้กล่าวถึงในครั้งแรกที่มิเกลเจอสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ แต่แมงป่องปรากฏขึ้นในความฝันของมิเกล ซึ่งในความฝันดังกล่าว เป็นครั้งแรกที่มิเกลเริ่มเข้าใจความปรารถนาที่ซ่อนอยู่ในใจตนเอง ดังนั้น แมงป่องจึงมีบทบาทในฐานะที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความต้องการของตัวละครผู้นี้

ตัวอย่าง

Cette nuit-là, Miguel eut un cauchemar. Il était couché les yeux ouverts. Un **énorme scorpion** sortait du mur, puis **un autre, un autre encore** ; ils grimpaient le long du matelas, et les dessins enchevêtrés qui bordaient sa couverture se transformaient en nœuds de vipères. (p.19)

2.2 อวัยวะต่างๆ มาร์เกอริต ยูร์เชอนารีใช้อวัยวะต่างๆเป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงความปรารถนา และจะนำพาตัวละครเอกไปสู่แก่นหลักของเรื่องในที่สุด

2.2.1 เท้า ในอดีต เท้าถือเป็นอวัยวะที่บ่งบอกถึงเพศและเป็นอวัยวะที่สตรีควรสงวนไว้ไม่ให้บุรุษผู้ใดเห็น ในเรื่อง Anna, soror... นี้ ผู้เขียนกล่าวถึงเท้าที่เปลือยเปล่าของตัวละครเอกอย่างอันนาอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งเท้าเปลือยสามารถเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกความ

ปรารถนาทางเพศได้ด้วย ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่า เวลาที่ดอนมิเกลมองเห็นเท้าเปลือยเปล่าของดอนน่าอันนั้น เขามักจะเกิดความรู้สึกละอายหรือกระวนกระวาย

Anna's naked white feet are the principal erotic symbol in *Anna, soror...* . When Miguel contemplates his sister through her bedroom door, he turns away by decency when he notices her naked white foot. In the prophetic dream that begins with the viper girl, it is Anna's white feet that he kisses. (Hynynen, n.d.)

ตัวอย่าง

...; par les croisées étroites comme des meurtrières, il lui arrivait d'entrevoir l'ombre d'Anna allant et venant à la lueur d'une petite lampe. Elle se décoiffait, épingle par épingle, puis **tendait le pied à une servante pour qu'on lui enlevât sa chaussure**. Don Miguel par décence tirait les rideaux. (p.13)

นอกจากนี้ มาร์เกอริต ยูร์เชอนาร์ยังกล่าวถึงเท้าของอันนาอีกครั้งในความฝันของดอน มิเกล ซึ่งในความฝันนั้น ดอนมิเกลมองเห็นเท้าของเด็กหญิงผู้เรียกอสรพิษเหยียบอยู่บนอก ก่อนที่จะค่อยๆแปรเปลี่ยนมาเป็นเท้าชิดชาวของอันนา

ตัวอย่าง

Les pieds bruns de la fille y reposaient paisiblement comme sur un lit d'herbes sèches. Ces pieds avançaient en dansant ; Miguel les sentait marcher sur son cœur ; à chaque pas, il les voyait devenir plus blancs ; ils touchaient maintenant l'oreiller. Miguel, se penchant pour les embrasser, reconnaissait **les pieds d'Anna, nus** dans leurs mules de satin noir. (p.19)

อาจกล่าวได้ว่า ในช่วงเวลาถึงหลับถึงตื่นนั้น เป็นเวลาที่มีเกลปลดปล่อยจิตใจตัวเองให้เป็นอิสระมากที่สุด สิ่งที่ถูกเก็บอยู่ในใจจึงแสดงออกมาในรูปของความฝันนั่นเอง และเมื่อตื่นขึ้นในเช้าของอีกวันนั้น ดอนมิเกลก็อดไม่ได้ที่จะลอบมองเท้าของอันนาที่อยู่ในรองเท้าแตะผ้าซาตินซึ่งเหมือนกับในความฝัน

ตัวอย่าง

Donna Anna était à son prie-Dieu. En se haussant, il crut voir entre le linge de nuit et le satin de la mule la pâleur dorée d'un pied nu. Anna le salua d'un sourire. (p.21)

2.2.2 **มือ** ในเรื่อง Anna, soror... นี้ มือเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความต่างระหว่างเพศชายและหญิง ในขณะที่ดอนมิเกลและดอนน่าอันนามีลักษณะภายนอกที่เหมือนกันมากราวกับฝาแฝด มือเป็นอวัยวะเดียวที่สามารถบอกได้ว่าใครเป็นใคร

ตัวอย่าง

Miguel à cet âge ressemblait beaucoup à sa sœur ; n'étaient les mains, délicates chez elle, durcies chez lui par le maniement de la bride et de l'épée, on les eut pris l'un pour l'autre. (p.9)

มือยังเป็นสิ่งที่เปิดเผยจิตใจของดอนมิเกลอีกด้วย การสัมผัสที่บ่งบอกความรู้สึกของดอนมิเกลครั้งแรกนั้นเกิดขึ้นตอนที่ดอนมิเกลพยายามจับชีพจรของดอนน่าอันนาบนรถม้า แต่สุดท้าย เขาก็แสดงความรู้สึกผิดผ่านมือทั้งสองอีก

ตัวอย่าง

Don Miguel fit appeler une des femmes de sa sœur. Cette fille tardait à venir ; Anna était comme morte ; il la délaça ; il cherchait anxieusement la place du cœur ; les pulsations reprirent sous ses doigts.

(...)

La route dura deux jours encore. La chaleur et la poussière persistaient ; de temps à autre, la chambrière essuyait la figure d'Anna à l'aide d'un linge humide. Don Miguel passait continuellement ses mains l'une contre l'autre comme pour en effacer quelque chose. (p.39)

2.3 **กระจก** ในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้เขียนมิได้กล่าวถึงกระจกจริงๆ แต่เขียนถึงกระจกในตอนที่ ดอนมิเกลมองเห็นดอนน่าอันนา ผู้มีลักษณะคล้ายคลึงกันราวกับมองกระจก กระจกเป็นเสมือนสิ่งที่บอกให้ผู้อ่านมองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับดอนมิเกลและดอนน่าอันนาต่อไป

ความคล้ายคลึงกันที่ดอนมิเกลมองเห็นนั้นบ่งชี้ถึงการรวมเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งกายและใจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ตัวอย่าง

Ce visage effarouché parut à Don Miguel si semblable au sien qu'il crut voir son propre reflet au fond d'un miroir. (p.25)

2.4 การเดินทาง การเดินทางถือเป็นตัวแทนของการเริ่มต้นของความปรารถนา การเปิดใจตัวเองสู่ความต้องการที่แอบลึกอยู่ในใจตลอดมา และระหว่างการเดินทางนั้น เขาก็จะได้พบกับสัญลักษณ์อื่นๆที่บ่งบอกถึงแรงปรารถนาภายใน เช่น เด็กหญิงผู้เรียก อสรพิษ สัตว์เลื้อยคลานต่างๆ ดังที่ได้อธิบายไปข้างต้น

ตัวอย่าง

Certains jours, passant outre aux interdictions de Donna Valentine, Miguel se levait à l'aube, sellait lui-même son cheval, et se lançait à l'aventure très loin dans les terres basses. (p.15)

ตัวบทข้างบนเป็นตอนที่ดอนมิเกลไม่ทำตามคำสั่งห้ามของมารดาที่ไม่ให้ไปไกลจากปราสาท แสดงถึงความรู้สึกกบฏที่เขาอยู่ลึกๆ ชายหนุ่มในวัยเช่นเขาปรารถนาจะออกไปสู่โลกภายนอกมากกว่าที่จะขังตัวเองอยู่ที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งก็เหมือนกับการพยายามจะทะยานไปตามแรงปรารถนาในใจอย่างไม่มีสิ่งใดห้ามได้ การเดินทางครั้งนี้ทำให้เขาได้พบกับเมืองร้างและเด็กหญิงผู้เรียก อสรพิษที่จุดประกายให้เขาเริ่มสงสัยความรู้สึกของตัวเอง การเดินทางจึงเป็นเสมือนประตูที่เปิดให้เขาพบกับความจริง

2.5 ความฝัน ความฝันเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนนำมาใช้เพื่อบ่งบอกความรู้สึกของตัวละคร ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) กล่าวถึงความฝันไว้ว่าความฝันคือการแสดงออกของจิตใต้สำนึก หากผู้ฝันปรารถนาที่จะกระทำหรือแสวงหาบางอย่างในความเป็นจริง แต่ไม่สามารถกระทำหรือได้รับการตอบสนองได้ก็จะถูกเก็บกดเอาไว้ในส่วนของจิตใต้สำนึกและจะถูกแสดงออกมาในยามหลับในรูปแบบของความฝัน ฟรอยด์ยังกล่าวอีกว่าความฝันนั้นมักจะมาในรูปแบบของสัญลักษณ์มากกว่าที่จะฝันตรงๆ ฟรอยด์ยังโยงความฝันเข้ากับแรงขับทางเพศในแง่ที่ว่า ความฝันเป็นการชดเชยความพึงพอใจทางเพศอีกด้วย ในเรื่องอันนา ซอร์อร์นี่ ดอนมิเกลซึ่งเป็นตัวละครที่มีความเก็บกดสูงอย่างที่ได้กล่าวไปในการทำความเข้าใจบุคลิกตัวละครก็เกิด

ความฝันที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรู้สึกและความต้องการที่เขาซ่อนเอาไว้ลึกๆภายในใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาไม่อาจแพร่งพรายหรือกระทำได้ในชีวิตจริง โดยในความฝันก็จะเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ต่างๆตามที่อธิบายไว้ด้านบน

ตัวอย่างที่ 1

Cette nuit-là, Miguel eut un cauchemar. Il était couché les yeux ouverts. Un énorme scorpion sortait du mur, puis un autre, un autre encore ; ils grimpaient le long du matelas, et les dessins enchevêtrés qui bordaient sa couverture se transformaient en nœuds de vipères. Les pieds bruns de la fille y reposaient paisiblement comme sur un lit d'herbes sèches. Ces pieds avançaient en dansant ; Miguel les sentait marcher sur son cœur ; à chaque pas, il les voyait devenir plus blancs ; ils touchaient maintenant l'oreiller. Miguel, se penchant pour les embrasser, reconnaissait les pieds d'Anna, nus dans leurs mules de satin noir. (p.19)

ตัวอย่างที่ 2

D'autres rêves vinrent. Il n'arrivait plus, le matin, à bien les distinguer de la réalité. Il se fatiguait dans l'espoir de mieux dormir. (p.21)

ช่วงที่ยกมาด้านบน เป็นความฝันที่เกิดขึ้นหลังที่ดอนมิเกลได้พบกับเด็กสาวผู้เรียก อสรพิษซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความเคลงใจที่เขาที่มีต่อความรู้สึกของตัวเอง สัญลักษณ์ต่างๆที่เขาพบในความฝัน ไม่ว่าจะเป็นสัตว์มีพิษต่างๆหรือท่าเปลือยต่างก็เป็นสิ่งที่เตือนให้ผู้อ่านได้รู้ถึงความรู้สึกที่แม้แต่ตัวมิเกลเองก็ยังไม่อาจเข้าใจว่ามันคืออะไร

1.4.3 การสื่ออารมณ์ตัวละครผ่านการแสดงออกทางกาย อย่างที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วว่าในนวนิยายเรื่อง Anna, Soror... มาร์โกเริต ยูร์เชอนารีใช้บทสนทนาในการดำเนินเรื่องน้อยมาก นวนิยายเรื่องนี้จึงมีบรรยากาศที่ค่อนข้างเงียบ ตัวละครที่เต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกนั้นขาดการติดต่อสื่อสารกันผ่านทางคำพูด ทำให้ความรู้สึกถึงเก็บกักเอาไว้ภายใน การแสดงออกทางกายจะคอยบอกสิ่งต่างๆแก่ผู้อ่านอย่างอ้อมๆ ว่าตัวละครกำลังคิดอะไร

ตัวอย่างที่ 1

Un peu avant matines, il ouvrit la fenêtre et s'accouda pour respirer. Un petit vent frais, qui soufflait du golfe, glaçait la sueur. Les croisées d'Anna étaient ouvertes ; Don Miguel s'entêtait à regarder, de l'autre côté, un troupeau de chèvres qu'on menait paître le long des murs ; il les comptait avec une obstination maniaque ; il s'embrouilla ; il finit par tourner la tête. (p.19)

ตัวบทนี้เป็นเหตุการณ์หลังจากดอนมิเกลฝันร้ายเมื่อได้ไปพบกับเด็กหญิงผู้เรียก อสรพิษ ในฝันนั้น เขามองเห็นเท้าของดอนน่าอันนา ความฝันนี้เป็นเสมือนสิ่งที่บอกให้ดอนมิเกล ได้เริ่มเข้าใจความปรารถนาที่อยู่ลึกภายในจิตใจ เมื่อตื่นจากความฝัน เขาจึงออกไปสูดอากาศ เพื่อดับความร้อนรุ่มในความฝัน แต่แม้เขาจะสามารถหลีกเลี่ยงมาจากความฝันนั้นได้ เขาก็ยัง ต้องมาเห็นหน้าต่างห้องของดอนน่าอันนา ดอนมิเกลจึงพยายามฝืนความต้องการลึกๆของตัวเอง โดยการจ้องมองไปทางอื่น แต่แล้วก็พ่ายแพ้ จำต้องหันกลับมามองหน้าต่างห้องของดอนน่า อันนาในที่สุด การกระทำนี้ บอกให้ผู้อ่านทราบถึงสภาพจิตใจที่ปั่นป่วนของดอนมิเกล

ตัวอย่างที่ 2

Il se tenait enfoncé dans son coin, le plus loin possible d'elle, pour lui laissé plus de place. Anna gardait contre sa bouche un petit mouchoir de dentelle. (p.37)

ฉากข้างต้นเป็นฉากที่ดอนมิเกลและดอนน่าอันนากำลังนำร่างของมารดากลับไปสู่ กรุง เนเปิลส์ ตามปกติแล้ว หลังจากสูญเสียมารดา พี่น้องควรจะดูแลและเอาใจใส่กัน แต่ดอน มิเกลกลับพยายามอยู่ห่างดอนน่าอันนา การที่เขาปฏิบัติตัวเช่นนี้ทำให้อ่านทราบได้ว่าดอน มิเกลเริ่มรู้สึกว่าเขาเข้าไปใกล้ความต้องการในจิตใจเรื่อยๆ จึงถอยออกมาห่างเพื่อสร้างกำแพง ป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องผิดๆ แต่ยิ่งเขาหนีจากอันนามามากเท่าใด ก็ทำให้เรารู้สึกว่าเขาต้องการ อันนามากเท่านั้น

ส่วนดอนน่าอันนาที่เอาผ้าเช็ดหน้าและริมฝีปากค้ำไว้ก็แสดงให้เห็นว่าหญิง สาวกำลังสับสน เหตุผลอาจมาจากการสูญเสียมารดา และอาจเกิดจากการที่ดอนมิเกลตีตัวออก ห่าง หญิงสาวกำลังขาดที่พึ่งและสับสน จึงแสดงออกมดั่งเช่นในฉาก

ตัวอย่างที่ 3

Don Miguel fit appeler une des femmes de sa sœur. Cette fille tardait à venir ; Anna était comme morte ; **il la délaça ; il cherchait anxieusement la place du cœur** ; les pulsations reprirent sous ses doigts.

La chambrière d'Anna finit par apporter du vinaigre aromatisé. Elle s'agenouilla devant sa maîtresse pour lui baigner le visage. Comme elle se retournait pour prendre un flacon, elle se releva brusquement en apercevant Don Miguel.

- Monseigneur se trouve mal ?

Il se tenait debout, appuyé contre la portière du coche, les mains encore tremblantes, et plus livides que sa sœur. Il ne pouvait parler. Il fit non d'un signe.

Comme il y avait place pour trois personnes sur le devant du carrosse, Miguel, disant qu'Anna pouvait s'évanouir à nouveau, donna ordre à cette fille de s'établir près d'elle.

La route dura deux jours encore. La chaleur et la poussière persistaient ; de temps à autre, la chambrière essuyait la figure d'Anna à l'aide d'un linge humide. **Don Miguel passait continuellement ses mains l'une contre l'autre comme pour en effacer quelque chose.** (p.39)

ตัวบทที่ยกมาทำให้เราเห็นได้ชัดเจนว่าดอนมิเกลมีการแสดงออกที่สื่อถึงความรู้สึกภายในอย่างเด่นชัด ในขณะที่เขาแสดงความเป็นห่วงพี่สาวที่หมดสติด้วยการจับชีพจรนั้น อีกมุมหนึ่งก็แสดงถึงความปรารถนาที่อยากจะสัมผัสร่างกายของพี่สาวด้วย แต่แล้วก็รู้สึกว่สิ่งที่กระทำนั้นผิด จนต้องแสดงออกถึงความร้อนรนด้วยการอาการมือสั่น หน้าซีดและงูมือทั้งสองไปมา

ตัวอย่างที่ 4

Il posa les pieds sur les dalles, et, très doucement, se leva. D'instinct, il retenait son souffle. Il ne voulait pas l'effrayer ; il ne voulait pas qu'elle sût qu'il écoutait. Il craignait qu'elle prit la fuite, et davantage qu'elle restât. Le plancher, de l'autre côté du seuil, craquait un peu sous deux pieds nus. **Il s'approcha de la porte, sans bruit, avec de nombreux temps d'arrêt, et finit par s'appuyer au battant.** Il sentait qu'elle s'appuyait aussi ; **le tremblement de leurs deux corps se communiquait aux boiseries.** Il faisait entièrement noir : chacun écoutait dans l'ombre le halètement d'un désir pareil

au sien. Elle n'osait le supplier d'ouvrir. Pour oser ouvrir, il attendait qu'elle parlât. Le sentiment de quelque chose d'immédiat et d'irréparable le glaçait ; il souhaitait à la fois qu'elle ne fut jamais venue et qu'elle fut entrée déjà. **Le battement de ses artères l'empêchait d'entendre.** Il dit :

- Anna...

Elle ne répondit pas. **Hâtivement, il repoussa les verrous. Ses mains agitées tâtonnaient sans prévenir à soulever le loquet.** Lorsqu'il ouvrit, il n'y avait plus personne de l'autre côté du seuil. (p.65)

ข้อความที่ยกมาข้างต้นนั้นเป็นเหตุการณ์ตอนที่ดอนมิเกลกับดอนน่านานาต่างยืนอยู่คนละฝั่งประตู สัมผัสถึงความสั่นสะท้านและเสียงหายใจของกันและกัน ฉากนี้เสมือนจะวัดใจตัวละครทั้งสองว่าจะเลือกสิ่งใดระหว่างความต้องการกับความถูกต้อง ผู้อ่านจะรู้สึกได้ถึงความตื่นเต้น ร้อนรุ่มของตัวละครทั้งสอง ดอนมิเกลเป็นผู้ที่รั้งตัวเองไว้ไม่ได้ เขาพยายามจะเปิดกลอนประตู แต่ด้วยความร้อนรนตื่นเต้นก็ทำให้ผิดพลาด ส่วนน่านานั้นยังสามารถยั้งตัวเองไว้ได้ โดยเป็นฝ่ายหลีกหนีไปก่อน

ตัวอย่างที่ 5

Don Miguel regardait fixement dans le vide. Quelque chose de désespère se peignit dans ce regard, et, **sans qu'un muscle de sa figure tressallit, son visage se couvrit de larmes.** (p.67)

ฉากที่ยกมานี้คือตอนที่ดอนมิเกลไปบอกกับดอนอัลวาร์ว่าจะขอไปรบกับโจรสลัด ซึ่งเท่ากับเป็นการฆ่าตัวตายทางอ้อม เขาแสดงความเจ็บปวดที่อยู่ภายในใจออกมาด้วยการร้องไห้ ซึ่งก็พยายามกลั้นน้ำตาเอาไว้อย่างที่สุดแล้ว เราจะเห็นได้ว่าดอนมิเกลรู้สึกอับจนหนทางมากจนเลือกที่จะเดินเข้าไปหาความตาย

ตัวอย่างที่ 6

Alors seulement, il se retourna. Elle entrevit, dans la pénombre, ce visage défait que semblaient corroder les larmes. **Les mots qu'elle avait préparés s'arrêtèrent sur ses lèvres.** Elle pencha sur lui avec une compassion désolée. Ils s'éteignirent. (p.69)

ข้อความข้างต้นเป็นเหตุการณ์ตอนที่ความสัมพันธ์ของดอนมิเกลและดอนนาอันนาดำเนินมาถึงจุดสูงสุด ผู้อ่านจะเห็นว่าฉากนี้ ตัวละครหลักทั้งสองใช้อารมณ์ความรู้สึกและการแสดงออกทางกายเป็นเครื่องมือสื่อสารกัน

1.4.4 การสร้างบรรยากาศและฉากที่สอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง Anna, Soror... นี้ มาร์เกริต ยูร์เชอนาร์ได้บรรยายฉากเหตุการณ์ต่างๆ ไปได้ที่น่าสนใจ เพราะผู้เขียนมิได้ให้ความสำคัญกับฉากในฐานะสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังใช้ฉากเป็นสิ่งที่สนับสนุนความคิดความรู้สึกของตัวละครด้วย ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่าสถานที่ที่ผู้เขียนเลือกมานั้นมักเป็นสถานที่ปิด (espace clos) ซึ่งแสดงถึงความรู้สึกลับๆ ที่ถูกซ่อนไว้ภายในใจของตัวละคร โดยไม่มีการสื่อสารระหว่างกัน ทั้งยังสื่อถึงความรู้สึกเก็บกด ทุกข์ทรมาน และอัดอั้นใจของตัวละคร นอกจากนี้ ผู้เขียนยังใช้แสงเงามาเพิ่มเติมอารมณ์ให้แก่เรื่องราวและยังเลือกใช้ส่วนประกอบฉากอื่นๆ ได้สอดคล้องกับจิตใจของตัวละครอีกด้วย

ป้อมปราการแซงท์แอล์ม

ป้อมปราการแซงท์แอล์มเป็นสถานที่ที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดตลอดเรื่อง เพราะเป็นที่พำนักของตัวละครหลักทั้งหมด นอกจากนี้ เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ก็ยังเกิดที่นี่เป็นส่วนมากอีกด้วย ลักษณะของป้อมปราการแซงท์แอล์มสามารถบ่งบอกบรรยากาศของนวนิยายเรื่อง Anna, Soror... ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 1

Elle était née en l'an 1575, derrière les épaisses murailles du Fort Saint-Elme dont son père était gouverneur. (p.7)

คำว่า “les épaisses murailles” แสดงถึงลักษณะเด่นของป้อมปราการที่มักจะมีกำแพงหนาทึบเพื่อป้องกันศัตรู การที่ผู้เขียนนำเสนอว่าอันนาเกิดหลังกำแพงหนาของป้อมปราการแสดงถึงลักษณะการดำเนินชีวิตของอันนาว่าต้องอยู่ในกรอบทั้งทางรูปธรรมและนามธรรม

ตัวอย่างที่ 2

..., et les années de Valentine se partageait entre (...), et les petites chambres **voûtées** de la forteresse où pourrissaient dans des basses-fosses les suspects d'hérésie et les adversaires du régime. (p.7)

ตัวอย่างที่ 3

La fenêtre de sa chambre donnait sur **les contreforts**. (p.57)

คำคุณศัพท์ “voûtées” ซึ่งหมายถึงโค้งที่เป็นช่องใต้หลังคาหรือเพดาน และคำว่า “Contreforts” อันหมายถึง กำแพงค้ำยันที่ช่วยรับน้ำหนัก บ่งบอกถึงสถาปัตยกรรมยุคโกธิค (Gothique) ซึ่งสถาปัตยกรรมยุคนี้ ให้อารมณ์ที่เรียบง่าย สง่างาม เช่นเดียวกับเรื่องราวในนวนิยายเรื่องนี้ที่ผู้เขียนดำเนินเรื่องอย่างเรียบง่ายและนิ่ง สถาปัตยกรรมจึงสามารถสะท้อนภาพรวมของเรื่อง Anna, Soror... ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 4

Le corridor et l'antichambre d'Anna étaient plongés dans l'obscurité. Un faible rai de lumière passait sous une porte. Miguel, en s'approchant, entendit la voix d'Anna qui priait. (p.47)

ความมืดในฉากนี้สอดคล้องกับความรู้สึกที่แอบซ่อนอยู่ในใจของดอนมิเกลที่บอกใครไม่ได้ โดยเฉพาะดอนนาอันนา ที่อยู่ใกล้เพียงแค่ประตูกัน แต่ก็เหมือนห่างกันมาก

เมืองร้าง

เมืองร้างเป็นสถานที่ที่ดอนมิเกลได้พบกับเด็กสาวผู้เรียกขอสรพิช และเป็นครั้งแรกที่เขาเริ่มสงสัยในความรู้สึกของตัวเอง ลักษณะของสถานที่แห่งนี้สามารถบ่งบอกถึงความคิดความรู้สึกของดอนมิเกลได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 1

Une fois, juste avant le coucher du soleil, il atteignit une colonnade dressée devant la mer. Des fûts striés gisaient comme de gros troncs d'arbres ; d'autres, tout debout, doubles horizontalement par leur ombre, se dressaient sur le ciel

rouge ; la mer embrumée et pale se devinait par derrière. Miguel attacha son cheval au fut d'une colonne et se mit à marcher dans ces ruines dont il ne savait pas le nom. (p.17)

ฉากของเมืองร้างที่เต็มไปด้วยทิวเขาเรียงรายอยู่ริมทะเลที่มีหมอกปกคลุมนั้น สะท้อนความรู้สึกสับสนของดอนมิเกล ที่ในเวลานั้น เขาเริ่มทุกข์ใจกับความรู้สึกในใจ แต่ยังไม่ทราบว่ามันคืออะไร ภาพของหมอกที่ปกคลุมผืนทะเลอยู่นั้นแสดงถึงความไม่แน่ใจของเขา ภาพของท้องฟ้าสีแดงที่ผู้เขียนนำเสนอ ก็ทำให้เกิดความไม่สบายใจเหมือนกับที่ตัวละครรู้สึก นอกจากนี้ เงามืดของทิวเขาที่เรียงซ้อนกันอยู่อันเกิดจากแสงยามใกล้ค่ำนั้น ก็ช่วยเพิ่มความรู้สึกลึกลับและการหลบซ่อนอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 2

- Mon père était siffleur de reptiles, dit la fille. Pour vous servir. Et il gagnait gros. Car les vipères, Monseigneur, ça rampe partout, sans compter celles qu'on a au cœur.

Alors seulement, Miguel crut s'apercevoir que le silence était plein de frémissements, de froissements, de coulées ; toutes sortes de bêtes à poison rampaient dans l'herbe. Des fourmis couraient ; des araignées tissaient leurs toiles entre les deux fûts. ET d'innombrables yeux jaunes comme ceux de la fille étoilaient la terre. (p.19)

ในต้นฉบับที่ยกมาข้างต้น เป็นฉากที่เด็กหญิงผู้เรียกอสริษากล่าวเหมือนจะหยั่งรู้ความรู้สึกที่ดอนมิเกลแอบซ่อนเอาไว้ในใจ โดยเปรียบกับงู ซึ่งได้อธิบายไปในเรื่องการใช้สัญลักษณ์ว่างูเป็นตัวแทนของบาปและแรงกระตุ้นทางเพศ กล่าวได้ว่าเด็กหญิงผู้นี้ช่วยให้ดอนมิเกลเริ่มคลางใจกับความรู้สึกของตัวเอง ฉากนี้จึงเป็นฉากที่เต็มไปด้วยความสั่นไหว การเคลื่อนไหวที่สร้างความวุ่นวาย สะท้อนสภาพในใจของดอนมิเกลที่หวั่นไหวกับความรู้สึกที่ไม่ถูกไม่ควรนี้

รถม้า

แม้ว่าฉากรถม้าจะมีอยู่ฉากเดียว คือเหตุการณ์ระหว่างการนำร่างของดอนนา วาล็องติน กลับมาจากไร่องุ่น แต่เป็นฉากที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นฉากแรกที่ดอนมิเกลได้สัมผัส

ร่างกายของคนนำอันนา แล้วยังทำให้ความรู้สึกผิดติดอยู่ในใจเขาไประยะเวลาหนึ่ง บรรยากาศทั้งในและนอกรถม้าสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตัวละครเป็นอย่างมาก

ตัวอย่าง

Le retour, infiniment plus lent que l'aller, dura près d'une semaine. Anna et Miguel s'étaient assis coté à coté en face du cercueil de leur mère, place au fond du lourd carrosse qui les avait amenés de Naples. Les domestiques suivaient dans des voitures tendues de noir. On allait au pas ; des pénitents escortaient à pied le carrosse, et récitaient des litanies, des cierges dans les mains.

(...)

La chaleur restée excessive s'accompagnait d'une perpétuelle poussière. Anna paraissait grisâtre. Ses bandeaux noirs se couvraient d'une épaisse couche blanche ; on ne voyait plus les sourcils ni les cils ; leur visage à tous deux prenait des tons d'argile sèche. Leur gorge brûlait ; Miguel, de crainte de fièvres, s'opposait à ce qu'Anna but l'eau de citernes. Dehors, la cire pliait entre les mains des pénitents. Le harcèlement par les mouches succédait de jour l'énervement nocturne causé par la vermine et les moustiques. Pour se reposer les yeux du miroitement de la route et du tremblement des cierges, Anna faisait fermer les rideaux du coche ; Don Miguel protestait violemment en affirmant qu'on suffoquait.

Ils étaient sans cesse assaillis par des mendiants geignent des prières. Des enfants piaillants s'accrochaient aux essieux, risquant à chaque tour de roue de tomber et d'être estropiés ou écrasés. Don Miguel lançait de temps en temps une piécette sur la route, dans le vain espoir de se débarrasser de cette marmaille....

(...)

Il se tenait (...) Le mouvement lent du coche et la litanie des cierges les plongeait dans une sorte de somnolence hallucinée. (...) (p.37)

ในฉากนี้ บรรยากาศต่างๆสอดคล้องกับสภาพจิตใจหลังการสูญเสียมารดาของคนมิเกลและคนนำอันนา อากาศที่ร้อนจัด ฝุ่นละอองที่กระหน้าพัดเข้ามาและเสียงพิมพ์สวดมนต์ ประกอบกับความแออัดของกองทัพขอทานและเด็กที่เปื้อนเหน็บตัวรถและบรรดาแมลงที่

บินหึ่งๆอยู่ใกล้ๆ ทำให้ทั้งสองพี่น้องเกิดความอึดอัดขัดข้อง ไม่สบายใจ ทุกซีกใจ ทั้งยังต้องอยู่ในที่แคบๆตามลำพังอีกด้วย บรรยายากของฉากเชื่อมโยงกับสภาพอารมณ์ของตัวละครได้เป็นอย่างดี

2. การถ่ายทอดสู่บทแปล

เมื่อสามารถข้ามผ่านขั้นตอนการทำความเข้าใจ ก็เข้าสู่ขั้นตอนการถ่ายทอด โดยต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง และสื่อความหมาย อารมณ์ความรู้สึกได้เทียบเท่ากับต้นฉบับ นวนิยายเรื่อง Anna, soror... มีอุปสรรคในขั้นตอนการถ่ายถอดดังนี้

2.1 การถ่ายทอดชื่อเฉพาะ

เหตุการณ์ต่างๆในนวนิยายเรื่อง Anna, Soror... นี้เกิดขึ้นในประเทศอิตาลี ส่วนตัวละครเอกก็เป็นชาวสเปน ตลอดเรื่องราวจึงเต็มไปด้วยชื่อภาษาต่างประเทศมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสถานที่หรือบุคคลก็ตาม ชื่อเฉพาะเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาในการถ่ายถอดอย่างมาก โดยจะต้องพิจารณาว่าควรถ่ายออกมาเป็นภาษาไทยอย่างไรให้อ่านชาวไทยอ่านบทแปลได้อย่างเข้าใจและราบรื่น

ในการถ่ายทอดชื่อเฉพาะ จะแบ่งเป็นสองวิธีดังนี้

1. ยึดการออกเสียงตามภาษาอังกฤษหรือตามความเคยชินของผู้อ่านชาวไทย
2. ถ่ายเสียงตามหนังสือ “หลักเกณฑ์การทับศัพท์” ของราชบัณฑิตยสถาน

1. ยึดการออกเสียงตามชื่อภาษาอังกฤษหรือตามความเคยชินของผู้อ่านชาวไทย

การยึดการออกเสียงตามชื่อภาษาอังกฤษหรือตามความเคยชินของผู้อ่านชาวไทย จะใช้กับชื่อเฉพาะที่เป็นที่รู้จักกันดีและมีปรากฏในภาษาอังกฤษ เช่น สถานที่หรือบุคคลต่างๆ เป็นต้น โดยได้รวมรวบรวมคำภาษาต่างประเทศในเรื่องนี้มาเป็นตัวอย่าง ดังนี้

ต้นฉบับ	บทแปล
Naples	เนเปิลส์
Les Deux-Sicules	อาณาจักรซีซิลีทั้งสอง
Calabre	คาลาเบรีย
Marquis	มาร์ควิส

Le banquet	ชิมโฟเซียม
Platon	เพลโต
Senèque	เซเนกา
Saint Jean	นักบุญจอห์น
la Grande-Grèce	แมกนากราเซีย
Les Clarisses	คณะคลาริส
Palerme	ปาร์แลโม
Dies Irae	ดิแอส อีแรว
Flandres	ฟลานเดอร์
Brabant	บราบานต์
Parme	ปาร์มา

2. ถ่ายเสียงตามหนังสือ “หลักเกณฑ์การทับศัพท์” ของราชบัณฑิตยสถาน

การถ่ายเสียงตามหนังสือ “หลักเกณฑ์การทับศัพท์” ของราชบัณฑิตยสถานนี้ จะใช้กับชื่อเฉพาะทั้งในภาษาฝรั่งเศสและภาษาอื่นๆ ที่ต้องการจะเก็บเอาเสียงอ่านตามภาษาต้นฉบับไว้เพื่อคงไว้ซึ่งอรรถรสของเรื่องและให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงบรรยากาศของประเทศเจ้าของภาษานั้นๆ ส่วนการถ่ายตัวสะกดนั้น ได้ยึดหลักการถ่ายทอดโดยเทียบเสียงพยัญชนะกับภาษาไทย เช่นตัวอย่างดังต่อไปนี้

ต้นฉบับ	บทแปล
Don Alvare	ดอนอัลวาร์
Don Miguel	ดอนมิเกล
Pietro Bembo	ปิเอโตร เบมโบ
Vittoria Colonna	วิตโตเรีย โคโลนา
Messer Francesco Cicinno	เมสเซอร์ ฟรานเชสโก ซิซินโน
Agnésine	อาญูซีน
Don Ambrosio Caraffa	ดอน อัมโบรซิโอ คาร์ฟฟา
Meneguino d'Aia	เมนากุโยโน ไดยา
Fernao Bilbaz	เฟร์นาว บิลบาซ
Egmont de Wirquin	เอ็กมงต์เดอวีร์แก็ง

2.2 การถ่ายทอดภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในนวนิยายเรื่อง Anna, soror... มีการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาฝรั่งเศส จึงจะต้องทำความเข้าใจความหมายของคำภาษาต่างประเทศเหล่านั้นและยังต้องถ่ายทอดออกมาให้สละสลวย ไม่เกินเจตจำนงค์ของผู้เขียนอีกด้วย

ในส่วนของการถ่ายทอดนั้น ผู้แปลได้ปรึกษาผู้ที่รู้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ และนำความหมายที่ได้มาประมวลกับเรื่องราวทั้งหมดเพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยที่สละสลวย นอกจากนี้ ยังได้ขยายความไว้ด้วยว่าภาษาต่างประเทศนั้นเป็นภาษาอะไร ซึ่งในต้นฉบับมิได้กล่าวไว้ เนื่องจากผู้อ่านยุโรปส่วนมากจะทราบว่าภาษานั้นเป็นภาษาอะไรและมีความหมายว่าอะไร เพราะภาษายุโรปส่วนมากจะมีรากมาจากภาษาละตินเหมือนกัน การขยายความจึงช่วยให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

ต้นฉบับ

Miguel passait de longues heures assis à côté d'Anna dans la petite pièce dorée comme l'intérieur d'un coffre, où courait, brodée sur les murailles, la devise de Valentine: *Ut crystallum*. (p.9)

บทแปล

มิเกลมักใช้เวลายาวนานหลายชั่วโมงในการนั่งอยู่ข้างๆพี่สาวในห้องเล็กๆที่ประดับตกแต่งด้วยสีทองเหมือนด้านในหีบ บนกำแพงห้องมีคำขวัญภาษาละตินประจำตัววาล์องตินปักแผ่นยาวอยู่ว่า "*ใสประดุจคริสตัล*" (หน้า 10)

ต้นฉบับ

Donna Anna avait composé pour le tombeau l'épithaphe d'usage. On y lisait sur la plinthe :

LUCTU MEO VIVIT

Suivait en espagnol le nom et les titres. Puis, sur le socle :

ANNA DE LA CERNA Y LOS HERREROS
 SOROR
 CAMPANIAE CAMPOS
 PRO BATAVORVM CEDANS
 HOC POSUIT MONVMENTVM
 AETERNUM AETERNI DOLORIS
 AMORISQVE (p.87)

บทแปล

ดอนนาอันนาได้แต่งคำจารึกภาษาละตินเอาไว้สำหรับหลุมฝังศพอย่างที่มีมักจะ
 ปฏิบัติกัน ป้ายนั้นมีใจความว่า

ข้าใช้ชีวิตอยู่ในความระทมทุกข์ที่ผันผ่าน

ตามด้วยชื่อและฐานันดรศักดิ์เป็นภาษาสเปน จากนั้นก็มีข้อความที่จารึกบนฐาน
 เป็นภาษาละตินว่า

อันนา เด ลา เซร์นา อี โลส เอร์เรโรส
 พี่สาว
 จากห้องทุ่งแห่งแคว้นกัมปาเนีย
 จนถึงฟากฟ้าแห่งดินแดนบาดตาเวียน
 ข้าได้จารึกไว้อย่างอนุสรณ์อันเป็นนิรันดร์แห่งนี้
 ถึงความปวดร้าวนิรันดร์จากใจรักของข้า (หน้า 88)

ดังตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นว่าได้ถ่ายทอดบทแปลจากภาษาต่างประเทศอื่นๆ
 ออกมาเป็นภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับผู้อ่านชาวไทยที่ส่วนมากไม่เข้าใจรากศัพท์ภาษายุโรปได้
 แม้ว่าในต้นฉบับ ผู้เขียนจะใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆโดยตรงก็ตาม